

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Μαρτίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 68

ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44, σε συνδυασμό προς τις παραγράφους 1, 4 και 5 του άρθρου 5, την παράγραφο 3 του άρθρου 18, την παράγραφο 4 του άρθρου 25, την παράγραφο 3 του άρθρου 21, την παράγραφο 1 του άρθρου 22 και τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 106 του Συντάγματος.

2. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, προκειμένου να διασφαλισθεί η στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και η ομαλή λειτουργία της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης, καθώς και για την προστασία των εθνικών και ενωσιακών συνόρων.

3. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

ΜΕΡΟΣ Α:

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο πρώτο

Μείωση συντελεστή ΦΠΑ για είδη ατομικής υγιεινής και προστασίας

1. Στο Κεφαλαίο Α «Αγαθά» του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248) προστίθεται παρ. 50 ως εξής:

«50. Μάσκες προστασίας και γάντια για την ιατρική (για την προστασία από ιούς και την αποφυγή μετάδοσης ασθενειών - νοσοκομειακή και ιδιωτική χρήση) (ΔΚ ΕX 3926, EX 4015, EX 4818 EX, EX 6307).

Σαπούνι και άλλα παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή (ΔΚ ΕX 3401 και EX 3402).

Αντισηπτικά διαλύματα, αντισηπτικά μαντιλάκια και άλλα αντισηπτικά παρασκευάσματα (ΔΚ 3307 ΕX, ΔΚ ΕX 3401, ΔΚ ΕX 2828, ΔΚ ΕX 3402, ΔΚ ΕX 3808 και EX 3824).

Αιθυλική αλκοόλη μετουσιωμένη (ΔΚ ΕX 2207), η οποία προορίζεται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αντισηπτικών.

Καθαρή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη γεωργικής προέλευσης με αλκοολικό τίτλο 95%, η οποία διατίθεται εμφιαλωμένη στη λιανική πώληση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 2969/2001 (Α' 281) (ΔΚ ΕX 2207).

Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά των εν λόγω δασμολογικών κλάσεων ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

2. Η παρ. 1 ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο δεύτερο

Μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων και μισθώσεων κύριας κατοικίας

1. Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή καταστατικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Τέλος χαρτοσήμου και ΦΠΑ κατά περίπτωση υπολογίζονται εκ νέου και επιβάλλονται επί του μισθώματος που προκύπτει από την ανωτέρω μερική καταβολή. Η μερική μη καταβολή του μισθώματος του πρώτου εδαφίου δεν γεννά δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης εις βάρος του μισθωτή ούτε οποιαδήποτε άλλη αστική αξίωση. Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και για την περίπτωση μισθωτών στους οποίους έχει παραχωρηθεί έναντι μισθώματος η χρήση πράγματος, κινητού ή ακινήτου, ή και των δύο μαζί, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, και αφορά σε επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή καταστατικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19.

2. Η παρ. 1 ισχύει και για τις συμβάσεις μισθωσης κύριας κατοικίας, στις οποίες μισθωτής είναι εργαζόμε-

νος σε επιχείρηση της ίδιας παραγράφου, του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται ο εργαζόμενος να συνδεόταν με σχέση εργασίας με την επιχείρηση κατά τον χρόνο έναρξης εφαρμογής των ειδικών και έκτακτων μέτρων περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19.

Άρθρο τρίτο

Επιτάχυνση επιστροφών φόρου εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας

Σε εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, υποθέσεις ελέγχου επιστροφής φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων ή φόρου προστιθέμενης αξίας φυσικών προσώπων ή νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, εφόσον το συνολικώς αιτηθέν ποσό των εκκρεμών αιτήσεων ανέρχεται μέχρι του ύψους των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ανά φορολογία και ανά δικαιούχο, η επιστροφή διενεργείται άμεσα, με την επιφύλαξη των περί παραγραφής διατάξεων. Ως εκκρεμείς νοούνται οι υποθέσεις ελέγχου για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί πράξη προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου. Για τις επιστροφές του παρόντος δύναται να διενεργείται έλεγχος σε δείγμα που επιλέγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4174/2013 (Α' 170).

Άρθρο τέταρτο

Παράταση προθεσμίας για υποβολή γνώμης δημοτικών συμβουλίων

Εξαιρετικά για το έτος 2020, η δεκαπενθήμερη προθεσμία των παρ. 1Α και 1Γ του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) παρατείνεται έως την 31η Μαΐου 2020.

Άρθρο πέμπτο

Παράταση προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης

Στο άρθρο 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στην παρ. 1 μετά από τις λέξεις «COVID-19», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και σε μισθωτούς των επιχειρήσεων αυτών».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Στις ρυθμίσεις των προηγούμενων εδαφίων υπάγονται και φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19».

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 2 μετά από τις λέξεις «και ανά περιοχή», προστίθενται οι λέξεις «και οι μισθωτοί τους».

4. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Με όμοια απόφαση μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και σε άλλες κατηγορίες φυσικών προσώπων οφειλετών που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19».

Άρθρο έκτο

Χρηματοδότηση δράσεων ενίσχυσης των επιχειρήσεων

Δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων, οι οποίες πλήττονται από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, και τα μέτρα για την ανάσχεση αυτής μπορούν να χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εγκρίνονται οι προκηρύξεις των δράσεων ενίσχυσης, οι οποίες ορίζουν τους δικαιούχους των ενισχύσεων, τις επιλέξιμες δαπάνες, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια υπαγωγής, τις σχετικές προθεσμίες, τις αρμόδιες για την υλοποίηση υπηρεσίες, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

Άρθρο έβδομο

Στήριξη ανέργων

1. Η διάρκεια της τακτικής επιδότησης ανεργίας, του επιδόματος μακροχρονίων ανέργων, του βιοθήματος ανεργίας αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχολουμένων-ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ-τ. Ο.Α.Ε.Ε., τ. Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε. και του βιοθήματος ανεργίας αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχολουμένων-ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ-τ. ΕΤΑΑ (τ. Τομέας ΤΣΜΕΔΕ, τ. Τομέας ΤΣΑΥ, τ. Τομέας Ασφάλισης Νομικών), για όσους δικαιούχους έληξε ή θα λήξει εντός του πρώτου τριμήνου του έτους 2020, παρατείνεται έως τις 31 Μαΐου 2020.

2. Οι ημέρες επιδότησης του χρονικού διαστήματος της παράτασης της παρ. 1 του παρόντος εξαιρούνται του περιορισμού της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 1545/1985 (Α' 91). Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197) και του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνεται περαιτέρω η διάρκεια των παροχών της παρ. 1.

Άρθρο ογδοο

Μέτρα στήριξης ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολουμένων και ιδιοκτητών ατομικών επιχειρήσεων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολουμένους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4670/2020 (Α' 43), και για τους ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων προβλέπονται μέτρα για τους ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολουμένους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4387/2016, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4670/2020, και τους ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, που αφορούν αναστολή της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους φο-

ρείς κοινωνικής ασφάλισης και των δόσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

Άρθρο ένατο
Λειτουργία επιχειρήσεων
με προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας

1. Στο πλαίσιο των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο εργοδότης δύναται, με απόφασή του, να ορίζει προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας της επιχείρησης ως εξής:

α) Κάθε εργαζόμενος μπορεί να απασχολείται κατ' ελάχιστο δύο (2) εβδομάδες με περίοδο αναφοράς των μήνα, συνεχόμενα ή διακεκομμένα,

β) Ο ανωτέρω τρόπος οργάνωσης της εργασίας γίνεται ανά εβδομάδα και εντάσσεται σε αυτόν τουλάχιστον το 50% του προσωπικού της επιχείρησης,

γ) Εργοδότης που θα εφαρμόσει αυτόν τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας υποχρεούται να διατηρήσει τον ίδιο αριθμό εργαζομένων που απασχολούνταν κατά την έναρξη εφαρμογής του.

2. Στο τέλος κάθε μήνα ο εργοδότης υποχρεούται να δηλώνει την εφαρμογή του ανωτέρω τρόπου εργασίας σε ειδικό έντυπο στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο δέκατο
Μεταφορά προσωπικού σε επιχειρήσεις
εντός του ιδίου ομίλου

1. Στο πλαίσιο των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, ο εργοδότης του οποίου η επιχειρηματική δραστηριότητα πλήττεται σημαντικά ή τελεί υπό απαγόρευση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του με βάση τις κείμενες κανονιστικές πράξεις, δύναται να μεταφέρει προσωπικό από επιχείρηση του ομίλου σε επιχείρηση του ιδίου ομίλου, κατόπιν σχετικής μεταξύ τους συμφωνίας.

2. Οι επιχειρήσεις του ομίλου που θα εφαρμόσουν τα οριζόμενα στην παρ. 1 υποχρεούνται να διατηρήσουν, συνολικά, τον ίδιο αριθμό εργαζομένων που απασχολούνταν πριν από τη μεταφορά.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία δήλωσης της μεταβολής της παρ. 1 στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ».

Άρθρο ενδέκατο
Ακυρότητα καταγγελιών σύμβασης εργασίας

1. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που τελούν σε αναστολή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, κατόπιν

εντολής δημόσιας αρχής, και για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία των συμβάσεων εργασίας. Σε περίπτωση πραγματοποίησής τους, οι καταγγελίες αυτές είναι άκυρες.

Οι ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος ορίζεται η 18η Μαρτίου 2020.

2. A. a) Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που πλήττονται σημαντικά, λόγω των αρνητικών συνεπειών του φαινόμενου του κορωνοϊού-COVID 19, δύνανται να αναστέλλουν τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού τους, προκειμένου να προσαρμοστούν οι λειτουργικές ανάγκες τους στο δυσμενές περιβάλλον που δημιουργείται. Η αναστολή των συμβάσεων εργασίας μπορεί να εφαρμοστεί μέχρι ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση της παρούσας, με δυνατότητα παράτασης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου.

β) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που κάνουν χρήση της ανωτέρω ρύθμισης απαγορεύεται ρητά να προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας για το σύνολο του προσωπικού τους και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

γ) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που κάνουν χρήση της ανωτέρω ρύθμισης υποχρεούνται μετά τη λήξη του χρόνου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού τους, να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της αναστολής.

δ) Η διάταξη της περ. α) της υποπαρ. 2Α εφαρμόζεται μόνο σε επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που έχουν οριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών, βάσει Κ.Α.Δ κύριας δραστηριότητας, ως κλάδοι πληττόμενοι από την εξάπλωση του κορωνοϊού COVID-19.

β. α) Οι εργαζόμενοι, των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή, είτε λόγω απαγόρευσης της λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής, είτε λόγω εφαρμογής του μέτρου της περ. α) της υποπαρ. 2Α, είναι δικαιούχοι έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

β) Δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού, είναι επίσης οι εργαζόμενοι των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί από 1ης Μαρτίου 2020 έως 20 Μαρτίου 2020, είτε με καταγγελία από τον εργοδότη είτε με οικειοθελή αποχώρηση από τους ίδιους.

γ) Η αποζημίωση ειδικού σκοπού είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

δ) Οι Α.Π.Δ. των εργαζομένων, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, υποβάλλονται από τον εργοδότη. Η δαπάνη της πλήρους ασφαλιστικής τους κάλυψης υπολογίζεται επί των ονομαστικών μισθών τους.

ε) Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Γ. α) Για τη λήψη της αποζημίωσης ειδικού σκοπού από τους εργαζόμενους, ο εργοδότης υποχρεούται να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με την οποία δηλώνει τους εργαζόμενους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, είτε λόγω απαγόρευσης της λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής, είτε λόγω εφαρμογής του μέτρου της περ. α) της υποπαρ. 2Α.

β) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στην υπεύθυνη δήλωση και τους εργαζόμενους των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί, από 1ης Μαρτίου 2020 έως 20 Μαρτίου 2020, είτε με καταγγελία από τους ίδιους, είτε με οικειοθελή αποχώρηση του εργαζόμενου.

γ) Σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα δεν υποβάλλουν την υπεύθυνη δήλωση των προηγουμένων περιπτώσεων, αποκλείονται από την υπαγωγή τους στα μέτρα αναστολής οφειλών δόσεων ή ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής και κάθε είδους βεβαιωμένων οφειλών προς το Δημόσιο.

δ) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, αυθημερόν στον εργαζόμενο, δηλώνοντάς του και τον αριθμό πρωτοκόλλου καταχώρισης της πράξης τους στο Π.Σ «ΕΡΓΑΝΗ».

Δ. Μετά την ανωτέρω γνωστοποίηση οι δικαιούχοι – εργαζόμενοι, σύμφωνα με τα ανωτέρω, για να λάβουν την αποζημίωση ειδικού σκοπού, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση σε ηλεκτρονική πλατφόρμα που τηρείται για τον σκοπό αυτό στη Γενική Διεύθυνση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία της Γενικής Γραμματείας Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Στην υπεύθυνη δήλωση των δικαιούχων εργαζομένων συμπεριλαμβάνονται, εκτός των προσωπικών τους στοιχείων, τα οποία αντλούνται αυτόματα από το Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ», τα στοιχεία του προσωπικού τους τραπεζικού λογαριασμού IBAN, καθώς και ο αριθμός πρωτοκόλλου καταχώρισης της υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ».

Ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των υποπαρ. 2Α και 2Β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραγράφων 2Γ και 2Δ του παρόντος.

Άρθρο δωδέκατο

Αναστολή απαγόρευσης πολιτικής επιστράτευσης και κάθε μορφής επίταξης κατά τη διάρκεια απεργίας

Αναστέλλεται η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4325/2015 (Α' 47) έως τις 30 Απριλίου 2020.

Άρθρο δέκατο τρίτο

Διατάξεις για την άσκηση καθηκόντων ιατρού εργασίας σε επιχειρήσεις

1. Το άρθρο 16 του κώδικα νόμων για την υγεία και

ασφάλεια των εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (Α' 84) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Προσόντα ιατρού εργασίας

1. Καθήκοντα ιατρού εργασίας μπορούν να ασκούν:
α) Οι ιατροί που κατέχουν την ειδικότητα της ιατρικής της εργασίας,

β) Οι ιατροί που κατέχουν τίτλο οιασδήποτε ειδικότητας, πλην της ιατρικής της εργασίας, και έχουν εκτελέσει καθήκοντα ιατρού εργασίας σε επιχειρήσεις προ της 15ης Μαΐου 2009,

γ) Οι ιατροί χωρίς ειδικότητα οι οποίοι έχουν ασκήσει καθήκοντα ιατρού εργασίας σε επιχειρήσεις συνεχώς επί επτά (7) τουλάχιστον έτη μέχρι και τις 15 Μαΐου 2009.

2. Οι ιατροί της παρ. 1 μπορούν να ασκούν καθήκοντα ιατρού εργασίας σε όλες τις περιφέρειες ιατρικών συλλόγων της χώρας, χωρίς άδεια των συλλόγων αυτών.

3. Ο ιατρός εργασίας υπάγεται απευθείας στη διοίκηση της επιχείρησης.

2. Κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας κατ' εφαρμογή της διάταξης που αντικαθίσταται με την παρ. 1 παύουν να ισχύουν.

3. Η υπ' αρ. Υ7α/ΓΠ.οικ.112498/18.08.2009 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1775) καταργείται.

Άρθρο δέκατο τέταρτο

Δημόσιες συμβάσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, να συνάπτει συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών μέχρι του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ ανά σύμβαση, με απευθείας ανάθεση, λόγω του επείγοντος χαρακτήρα και κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), για την επέκταση υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων, τη δημιουργία και εγκατάσταση ηλεκτρονικών εφαρμογών και νέων εντύπων στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», τη δημιουργία νέων πλατφορμών για ενίσχυση εργοδοτών, εργαζομένων και ανέργων, ευάλωτων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, με διασφάλιση της διαλειτουργικότητας αυτών με τα πληροφοριακά συστήματα των ΑΑΔΕ, e-ΕΦΚΑ, ΟΑΕΔ και ΟΠΕΚΑ, την προμήθεια εφαρμογών και υπηρεσιών για την ασφαλή διαχείριση της πληροφορίας και τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων, την εγκατάσταση συστημάτων και εφαρμογών ροών πληροφορίας, καθώς και τη διαχείρισή τους, τη δημιουργία portal για την υγεία και ασφάλεια και για την ενημέρωση εν γένει των εργαζομένων και εργοδοτών στο πλαίσιο εφαρμογής των νέων μέτρων, τη δημιουργία πενταψήφιου αριθμού για τη σχετική πληροφόρηση εργοδοτών, εργαζομένων και ανέργων, την προμήθεια εξοπλισμού για την υποστήριξη των διαχειριστών υπάλληλων των νέων εφαρμογών και την ενίσχυση του ΣΕΠΕ στον τομέα ελέγχου της υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Άρθρο δέκατο πέμπτο

Παράταση προθεσμιών υποβολής προτάσεων έργων (πράξεων) ΕΣΠΑ και παράταση υλοποίησης των εν εξελίξει πράξεων ΕΣΠΑ ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο

1. Ενεργές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων έργων (πράξεων) ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων προς δυνητικούς δικαιούχους με καταληκτική προθεσμία υποβολής προτάσεων έως τις 31 Μαρτίου 2020, παρατείνονται ως προς την ως άνω προθεσμία, κατά τρείς (3) μήνες, ήτοι έως τις 30 Ιουνίου 2020.

2. Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των εν εξελίξει πράξεων ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που λήγει την 31η Μαρτίου 2020 παρατείνεται έως τις 30 Ιουνίου 2020. Για την ενεργοποίηση της παράτασης αυτής, οι αρμόδιες Ειδικές Υπηρεσίες ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων προβαίνουν σε ανάλογες τροποποιήσεις των τεχνικών δελτίων και των αποφάσεων ένταξης των πράξεων ως προς το χρονοδιάγραμμα λήξης του φυσικού και οικονομικού τους αντικειμένου αντίστοιχα.

Άρθρο δέκατο έκτο

Ένταξη των ωφελουμένων του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» στο Επίδομα Στέγασης

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Ύγειας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι κατ' εφαρμογή της υπ' αρ. 60134/786/15.12.2017 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 4545) ωφελούμενοι του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους», μετά από την απένταξή τους από το πρόγραμμα αυτό, δικαιούνται να λάβουν το Επίδομα Στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης. Το ποσό του Επιδόματος Στέγασης που δικαιούνται οι ωφελούμενοι του πρώτου εδαφίου είναι ίσο με αυτό της επιδότησης που ελάμβαναν από το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» και έως τα όρια που καθορίζονται στην υπ' αρ. 60134/786/15.12.2017 κοινή υπουργική απόφαση.

ΜΕΡΟΣ Β:**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ****Άρθρο δέκατο έβδομο**

Μέγιστες ποσότητες διάθεσης μέσων ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής στους καταναλωτές

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Ύγειας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, πάσης φύσεως επιχειρήσεις λιανικής πώλησης προϊόντων, ιδίως καλλυντικών, υποχρεούνται στην απόσυρση και τη μη διάθεση προϊόντων δειγματισμού στους καταναλωτές. Με τον όρο «προϊόντα δειγματισμού» νοούνται τα προϊόντα, τα οποία τηρούνται εντός των επιχειρήσεων με σκοπό τη δειγματοληπτική τους χρήση από τον καταναλωτή εντός της επιχείρησης.

πελάτη για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα είδη ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής:

- α) Προϊόντα απολύμανσης.
- β) Προϊόντα αιθυλικής αλκοόλης.
- γ) Αντισηπτικά προϊόντα.

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, τα ως άνω προϊόντα επιτρέπεται να διατίθενται αποκλειστικά σε μεμονωμένες συσκευασίες.

Άρθρο δέκατο όγδοο

Ωράριο εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Ύγειας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να παρατείνεται το εθνικό πλαίσιο ωραρίου των εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων κατά μία (1) ώρα από Δευτέρα έως Παρασκευή και κατά δύο (2) ώρες το Σάββατο.

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Ύγειας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να προβλέπεται η υποχρέωση λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων ή κατηγοριών αυτών τις Κυριακές, είτε για όλη την Επικράτεια είτε για μέρος αυτής. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ωράριο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων τις Κυριακές. Για το ίδιο χρονικό διάστημα, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι δυνατόν να υποχρεώνονται τα εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης τροφίμων ή κατηγορίες αυτών να πωλούν εφημερίδες.

Άρθρο δέκατο ένατο

Προϊόντα δειγματισμού

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Ύγειας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, πάσης φύσεως επιχειρήσεις λιανικής πώλησης προϊόντων, ιδίως καλλυντικών, υποχρεούνται στην απόσυρση και τη μη διάθεση προϊόντων δειγματισμού στους καταναλωτές. Με τον όρο «προϊόντα δειγματισμού» νοούνται τα προϊόντα, τα οποία τηρούνται εντός των επιχειρήσεων με σκοπό τη δειγματοληπτική τους χρήση από τον καταναλωτή εντός της επιχείρησης.

Άρθρο εικοστό

Τροφοδοσία καταστημάτων και αγορών – Επίταξη ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων

Στην από 14.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου πρώτου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 2696/1999 (Α' 57) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτής κοινών υπουργικών αποφάσεων, περί ωραρίου τροφοδοσίας των επιχειρήσεων, αναστέλλεται για χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος της παρούσας, αποκλειστικά και μόνον για την περίπτωση της τροφοδοσίας των καταστημάτων που εμπορεύονται τρόφιμα, των υπεραγορών (super market), των υπαίθριων αγορών (λαϊκών αγορών), των οργανωμένων αγορών τροφίμων, των ιδιωτικών φαρμακαποθηκών και των προμηθευτικών συνεταιρισμών φαρμακοποιών».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου έκτου αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υγείας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφόσον κρίνεται ότι υπάρχει ανάγκη δημόσιου συμφέροντος, μπορούν να επιτάσσονται, για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών κινητά, αναλώσιμα και μη, τα οποία ανήκουν σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, και εμπίπτουν στην έννοια του ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, των μέσων ατομικής προστασίας και των φαρμάκων.».

Άρθρο εικοστό πρώτο

Περιορισμοί ως προς την πώληση αγαθών

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, απαγορεύεται η συνομολόγηση ή η λήψη περιουσιακών ωφελημάτων που αφορούν την πώληση οποιουδήποτε αγαθού ή υπηρεσίας που είναι απαραίτητο για την υγεία, τη διατροφή, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή, ιδίως δε φαρμακευτικών προϊόντων, μέσων ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής, όπως χειρουργικών μασκών, αντισηπτικών υγρών και άλλων υλικών απολύμανσης, εφόσον τα ωφελήματα αυτά υπερβαίνουν την αξία της παροχής, τόσο ώστε το μικτό περιθώριο κέρδους να είναι μεγαλύτερο από αυτό της προ της 1ης Φεβρουαρίου 2020, για τα ως άνω προϊόντα και υπηρεσίες.

2. Ηρμόδια αρχή, για τη λήψη καταγγελιών και τη διαπίστωση παράβασης της παρ. 1, ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

3. Η αρχή της παρ. 2 ασκεί αρμοδιότητες ελέγχου ως εξής:

α) αποκτά πρόσβαση σε κάθε πληροφορία, δεδομένο και έγγραφο από οιαδήποτε πηγή που διευκολύνει τον έλεγχο οιασδήποτε πιθανολογούμενης παράβασης,

β) διενεργεί επιτόπιο έλεγχο, ο οποίος συμπεριλαμβάνει την πρόσβαση σε κάθε χώρο ή μέσο μεταφοράς που χρησιμοποιεί ο προμηθευτής τον οποίον αφορά ο έλεγχος, ή παραγγέλλει ελέγχους που διενεργούνται από άλλες δημόσιες αρχές, προκειμένου να λαμβάνονται, να εξετάζονται και να κατάσχονται στοιχεία, δεδομένα ή

έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,

γ) διατηρεί στην κατοχή της τα στοιχεία, τα δεδομένα και τα έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου για όσο χρόνο και στον βαθμό που απαιτείται για την ομαλή διεκπεραίωση του ελέγχου,

δ) αναζητεί την παροχή πληροφοριών όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του προμηθευτή που ελέγχεται, ο οποίος έχει την υποχρέωση να παρέχει πληροφορίες και εξηγήσεις όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά, τα δεδομένα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται σε βάρος οποιουδήποτε παραβαίνει την απαγόρευση της παρ. 1, είτε αυτεπαγγέλτως είτε έπειτα από καταγγελία, μία ή περισσότερες κυρώσεις ως εξής:

α) Σύσταση με σκοπό την παύση της παράνομης πρακτικής και τη συμμόρφωση εντός οριζόμενης με την απόφαση αποκλειστικής προθεσμίας, καθώς και την παράλειψή της στο μέλλον,

β) πρόστιμο από χίλια (1.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

5. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχει εξαντλήσει όλα τα μέσα που του παρέχει ο νόμος προκειμένου να επιτύχει την παύση της παράνομης πρακτικής και την άρση των συνεπειών της και προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος σοβαρής βλάβης των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, μπορεί να λάβει επιπλέον μέτρα ως εξής:

α) να απαιτεί είτε από τον παραβάτη, είτε από πάροχο υπηρεσιών Κοινωνίας της Πληροφορίας την άμεση αφαίρεση περιεχομένου, τη διαγραφή, την απενεργοποίηση ή τον περιορισμό της πρόσβασης σε επιγραμμική (online) διεπαφή,

β) να απαγορεύει τις διαφημιστικές καταχωρίσεις σε οποιοδήποτε μέσο για αγαθά που διατίθενται προς πώληση κατά παράβαση της παρ. 1.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να εξειδικεύεται η έννοια της δυσαναλογίας των ωφελημάτων με την αξία της παροχής, να καθορίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητες ελέγχου, καθώς και τη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων της παρ. 4 και να ρυθμίζεται κάθε επιμέρους θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό δεύτερο

Πρόστιμα και αρμοδιότητα ελέγχου

1. Η μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του δέκατου έβδομου, δέκατου όγδοου και δέκατου ένατου άρθρου επισύρει την επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανά περίπτωση, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται αρμόδια για τον έλεγχο συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις που μνημονεύονται στην παρ. 1, τη λήψη καταγγελιών, τη

διαπίστωση παραβάσεων και την επιβολή προστίμων κατ' εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό τρίτο
Εισαγωγή μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης

1. Για την αποφυγή του κινδύνου περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δίνεται άδεια εισαγωγής από τρίτες χώρες διάθεσης μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης με φθαλικό διαιθυλεστέρα (DEP) σε ποσοστό 0.2 γραμμάρια ανά λίτρο ένυδρης αιθυλικής αλκοόλης αλκοολικού τίτλου τουλάχιστον 95% vol.

2. Η εισαγωγή της μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης προορίζεται αποκλειστικά για την παραγωγή αντισηπτικών προϊόντων και τη διάθεσή τους στην ελληνική Επικράτεια.

3. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις, όπως προβλέπονται στην αρ. Φ.1554/811/2008 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 2694) για την παραλαβή μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ Γ':
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΩΝ
ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο εικοστό τέταρτο
Έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για τον εαυτό του ατομικά ή ως νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου (χρήστης) δύναται να εκδίδει έγγραφα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167).

2. Για την πρόσβαση στις ως άνω υπηρεσίες, απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο εικοστό πέμπτο άρθρο.

3. Τα έγγραφα της παρ. 1 φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα:

α) ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), χωρίς να απαιτείται ηλεκτρονική υπογραφή ή άλλη ηλεκτρονική σφραγίδα.
 β) ως έντυπα έγγραφα, εφόσον εκτυπωθούν από τη διαδικτυακή εφαρμογή της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης.

4. Τα έγγραφα της παρ. 1 αποθηκεύονται στη θυρίδα του χρήστη για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών και μετά από επιλογή του είτε αποστέλλονται ηλεκτρο-

νικά στη θυρίδα του φορέα επιλογής του, είτε εκτυπώνονται και υποβάλλονται ως έντυπα έγγραφα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό πέμπτο

Τρόποι αυθεντικοποίησης για χρήση υπηρεσιών της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης

1. Οι χρήστες της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης αποκτούν πρόσβαση στις υπηρεσίες της, αφού προηγουμένως προβούν σε αυθεντικοποίηση με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet).

2. Για τους σκοπούς του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ L 119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137), το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας ως προς την πρόσβαση, την επεξεργασία και τη διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167).

3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό έκτο

Αιτήσεις πολιτών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης

1. Τα πρόσωπα της παρ. 1 του εικοστού τέταρτου άρθρου της παρούσας μπορούν να αιτούνται την έκδοση διοικητικών εγγράφων από τους φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019.

2. Για την πρόσβαση στην ως άνω υπηρεσία απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο εικοστό πέμπτο άρθρο.

Άρθρο εικοστό έβδομο

Ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση

1. Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Dilos». Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας.

2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η

ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας.

3. Στη θυρίδα του χρήστη και στη θυρίδα του αρμόδιου φορέα τηρείται αρχείο των ηλεκτρονικών υπεύθυνων δηλώσεων που συντάχθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, για διάστημα τριάντα (30) ημερών. Το διάστημα αυτό υπολογίζεται από την ημερομηνία και την ώρα που αποτυπώνεται στο σώμα της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης.

4. Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υλοποιείται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ισχύον Πλαίσιο Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. και τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης ή άρνησης αποδοχής της υποβολής της, η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., υπό την ιδιότητα του παρόχου της υπηρεσίας, έχει την αρμοδιότητα να επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και τα αναγκαία στοιχεία αναφορικά με τον τρόπο που έλαβε χώρα η αυθεντικοποίηση της δήλωσης, και να κοινοποιεί αυτά είτε στον δηλούντα, είτε στον αποδέκτη της υπεύθυνης δήλωσης, είτε σε οποιονδήποτε αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον, υπό τις προϋποθέσεις των παρ. 2, 3 και 5 του άρθρου 5 του ν. 2690/1999. Για τον σκοπό αυτό, η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. τηρεί τα αναγκαία μεταδεδομένα για χρονικό διάστημα επτά (7) τουλάχιστον ετών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1, όπως:

α) οι γενικοί όροι που διέπουν την παροχή της υπηρεσίας προς τους πολίτες, και με τους οποίους καθορίζονται:

αα) η πρόσβαση των χρηστών στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 1,

αβ) ο τρόπος και η διαδικασία αυθεντικοποίησης μέσω μοναδικής ηλεκτρονικής ταυτοποίησης των χρηστών,

αγ) τα στοιχεία και δεδομένα που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης,

αδ) η μορφή και το περιεχόμενό της,

β) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υποβολής της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης σε αρχή ή υπηρεσία του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα,

γ) η δυνατότητα υποβολής αμφισβήτησεων και ενστάσεων,

δ) η δυνατότητα ασκήσεως των εκ του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019 δικαιωμάτων,

ε) τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας και στ) κάθε τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό όγδοο
Ηλεκτρονική εξουσιοδότηση

1. Η εξουσιοδότηση δύναται να καταρτίζεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου

52 του ν. 4635/2019 μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Exousiodotisi». Η ηλεκτρονική εξουσιοδότηση του παρόντος δεν υποκαθιστά το συμβολαιογραφικό πληρεξόδιο. Η ηλεκτρονική εξουσιοδότηση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο.

2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης. Κατά τους όρους του προηγούμενου εδαφίου η ηλεκτρονική εξουσιοδότηση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας.

3. Στη θυρίδα του χρήστη και στη θυρίδα του αρμόδιου φορέα τηρείται αρχείο των ηλεκτρονικών εξουσιοδοτήσεων που συντάχθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας για διάστημα τριάντα (30) ημερών. Το διάστημα αυτό υπολογίζεται από την ημερομηνία και ώρα που αποτυπώνεται στο σώμα της εξουσιοδότησης.

4. Η ηλεκτρονική εξουσιοδότηση υλοποιείται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ισχύον Πλαίσιο Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. και τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του περιεχομένου της εξουσιοδότησης ή άρνησης αποδοχής της υποβολής της, η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., υπό την ιδιότητα του παρόχου της υπηρεσίας, έχει την αρμοδιότητα να επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της εξουσιοδότησης, καθώς και τα αναγκαία στοιχεία αναφορικά με τον τρόπο που έλαβε χώρα η αυθεντικοποίηση της εξουσιοδότησης και να κοινοποιεί αυτά είτε στον εξουσιοδοτούντα, είτε στον εξουσιοδοτούμενο, είτε σε οποιονδήποτε αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον, υπό τις προϋποθέσεις των παρ. 2, 3 και 5 του άρθρου 5 του ν. 2690/1999. Για τον σκοπό αυτό, η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. τηρεί τα αναγκαία μεταδεδομένα για χρονικό διάστημα επτά (7) τουλάχιστον ετών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1, όπως:

α) οι γενικοί όροι που διέπουν την παροχή της υπηρεσίας προς τους πολίτες, και με τους οποίους καθορίζονται:

αα) η πρόσβαση των χρηστών στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 1,

αβ) ο τρόπος και η διαδικασία αυθεντικοποίησης των χρηστών,

αγ) τα στοιχεία και δεδομένα που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης,

αδ) η μορφή και το περιεχόμενό της,

β) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υποβολής της ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης σε αρχή ή υπηρεσία του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα,

γ) η δυνατότητα υποβολής αμφισβητήσεων και ενσάσεων,

δ) η δυνατότητα ασκήσεως των εκ του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019 δικαιωμάτων,

ε) τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας και στ) κάθε τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο τριακοστό ένατο

Υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων στα Κ.Ε.Π.

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για τον εαυτό του ατομικά ή ως νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου μπορεί να υποβάλει αιτήσεις στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και ηλεκτρονικά, είτε μέσω της Κεντρικής Διαδικτυακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (ermis.gov.gr), είτε μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής "e-kep.gov.gr" της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019. Η παραλαβή του αποτελέσματος μπορεί να διενεργείται είτε μέσω της αποστολής του στην ηλεκτρονική θυρίδα του αιτούντος, είτε μέσω της αποστολής του στην ταχυδρομική διεύθυνση του χρήστη με τη χρήση ταχυδρομικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών ταχυμεταφορών. Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να αποκτούν πρόσβαση στις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-kep.gov.gr», αφού προηγουμένως προβούν σε αυθεντικοποίηση σύμφωνα με το εικοστό πέμπτο άρθρο.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και τη λειτουργία των ηλεκτρονικών εφαρμογών της παρ. 1, όπως:

α) οι γενικοί όροι που διέπουν την παροχή της υπηρεσίας προς τους πολίτες, και με τους οποίους καθορίζονται:

αα) η πρόσβαση των χρηστών στις ηλεκτρονικές εφαρμογές της παρ. 1,

αβ) ο τρόπος και η διαδικασία αυθεντικοποίησης μέσω μοναδικής ηλεκτρονικής ταυτοποίησης των χρηστών,

αγ) τα στοιχεία και δεδομένα που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής αίτησης,

αδ) η μορφή και το περιεχόμενό της,

β) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης σε αρχή ή υπηρεσία του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα,

γ) η δυνατότητα ασκήσεως των εκ του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019 δικαιωμάτων,

δ) τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας,

ε) ο τρόπος αποστολής των αποτελεσμάτων των αιτήσεων,

στ) ο ορισμός των υπηρεσιών για τις οποίες απαιτείται η φυσική παρουσία του αιτούντος στο αρμόδιο ΚΕΠ και ο τρόπος ορισμού προγραμματισμένης συνάντησης,

ζ) κάθε τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο τριακοστό Μέθοδοι ταυτοποίησης

1. Πριν από την έκδοση πιστοποιητικού υπηρεσίας εμπιστοσύνης, ο πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης προβαίνει με κατάλληλα μέσα στην εξακρίβωση της ταυτότητας και των ειδικών χαρακτηριστικών του αιτούντος (ταυτοποίηση). Τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου δύναται να διενεργεί και τρίτος δυνάμει σύμβασης με τον πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης. Η δυνατότητα ταυτοποίησης από τρίτο ενεργοποιείται μετά από την ένταξη της θετικής αξιολόγησης της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) στον Εθνικό Κατάλογο Εμπιστοσύνης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 (ΕΕ L 257).

2. Η ταυτοποίηση διενεργείται με μία από τις αναφερόμενες στην παρ. 1 του άρθρου 24 του ανωτέρω Κανονισμού μεθόδους. Ειδικότερα, ο πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης ή τρίτος δύναται να χρησιμοποιεί μεθόδους ταυτοποίησης με διασφάλιση ισοδύναμη με τη φυσική παρουσία, όπως την ηλεκτρονική ή την εξ αποστάσεως ταυτοποίηση, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο 24. Η ισοδύναμη διασφάλιση εξετάζεται και επιβεβαιώνεται από οργανισμό αξιολόγησης συμμόρφωσης, όπως ορίζεται στην περ. 18 του άρθρου 3 του ανωτέρω Κανονισμού. Τα πρότυπα και οι απαιτήσεις για τη μέθοδο ταυτοποίησης του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ..

Άρθρο τριακοστό πρώτο

Νομική ισχύς ηλεκτρονικών υπογραφών
και σφραγίδων

1. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα που εκδίδονται από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, είτε υπογράφονται με την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου τους, είτε τίθεται σε αυτά η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα της περ. 27 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014, όπου η τελευταία απαιτείται. Στα ως άνω έγγραφα η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα επέχουν θέση ιδιόχειρης υπογραφής και πρωτότυπης σφραγίδας αντίστοιχα.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο νόμος ή τα μέρη ορίζουν ότι απαιτείται η ιδιόχειρη υπογραφή σε κάθε φύλλο ή σελίδα του εγγράφου, αρκεί η θέση της ηλεκτρονικής υπογραφής ή της ηλεκτρονικής σφραγίδας στην αρχή ή στο τέλος του ηλεκτρονικού εγγράφου.

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, αρκεί, κατά περίπτωση, η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του ενδιαφερομένου, εφόσον το έγγραφο διακινείται ηλεκτρονικά.».

**Άρθρο τριακοστό δεύτερο
Αναστολή διοικητικών διαδικασιών**

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, δύναται να τροποποιείται η διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και λοιπών διοικητικών εγγράφων, καθώς και να αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών που απαιτούνται για την έκδοση των ως άνω εγγράφων.

**Άρθρο τριακοστό τρίτο
Δυνατότητα τηλεδιάσκεψης**

1. Στο άρθρο 4 του ν. 4622/2019 (Α' 133) η παρ. 8 αναριθμείται ως παρ. 9 και προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Η συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου μπορεί να διεξαχθεί με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 2 περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση».

2. Η Γενική Συνέλευση μετόχων ή εταίρων, οποιουδήποτε νομικού προσώπου ή οποιασδήποτε νομικής οντότητας, μπορεί να διεξαχθεί με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη της. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση. Η παρούσα ισχύει έως τις 30 Ιουνίου 2020.

**Άρθρο τριακοστό τέταρτο
Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων
Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης**

Η παρ. 1 του άρθρου 14 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, λόγω του κινδύνου περαιτέρω διάδοσης κορωνοϊού COVID-19 και με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και απρόσκοπης λειτουργίας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του, την αποτροπή ή ελαχιστοποίηση πραγματοποίησης συνεδριάσεων συλλογικών και μη οργάνων του δημόσιου τομέα, την εξ αποστάσεως εκτέλεση εργασίας δημόσιων υπαλλήλων και λειτουργών και την απομακρυμένη παροχή υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και οι εποπτευόμενοι φορείς του δύνανται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, να προσφέρουν στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών και παροχής υπηρεσιών με αντικείμενα ενδεικτικά τη συντήρηση υφιστάμενων κρίσιμων πληροφοριακών συστημάτων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου

τομέα κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3979/2011 (Α' 138), την ανάπτυξη νέων μέσων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), την ανάπτυξη και συντήρηση ιστοσελίδων, την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής, τα έργα πληροφορικής, για τους ως άνω σκοπούς και ιδιαίτερα τη συνέχιση της εύρυθμης και απρόσκοπης λειτουργίας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του, την παροχή υπηρεσιών φύλαξης, καθαριότητας και απολύμανσης των κτιρίων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του και την προμήθεια των σχετικών υλικών, καθώς και την προμήθεια φορητών υπολογιστών, σχετικών ηλεκτρονικών συσκευών και του απαραίτητου λογισμικού για την επίτευξη της εξ αποστάσεως παροχής εργασίας των υπαλλήλων και την παροχή υπηρεσιών για την εγκατάσταση και λειτουργία τους».

**Άρθρο τριακοστό πέμπτο
Χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II**

1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» (Κ.τ.Π.), η Κ.τ.Π., ως αναθέτουσα αρχή του έργου «Σύζευξις II», μπορεί να χρησιμοποιεί το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης των εκτελεστικών δημοσίων συμβάσεων, εκκρεμών και μη, των συμφωνιών πλαίσιο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II – Υποδομές ασφάλειας, τηλεφωνίας, τηλεδιάσκεψης, καλωδίωσης», «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II – Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες Νησίδων 1 – 8» και «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II – Υπηρεσίες Ασύρματης Νησίδας».

2. Με όμοια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία μετάβασης στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και οι σχετικές προθεσμίες και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το μέχρι σήμερα ισχύον κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις διαδικασίες όσον αφορά τις ανωτέρω συμφωνίες πλαίσιο.

**Άρθρο τριακοστό έκτο
Άυλη λειτουργία συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης φαρμάκων**

1. Για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, λόγω του κινδύνου περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και με σκοπό τον περιορισμό της φυσικής επαφής ασθενών και ιατρών και τη διευκόλυνση των ασθενών, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων διατάξεων για την άυλη συνταγογράφηση, η άυλη συνταγογράφηση διενεργείται σύμφωνα με το παρόν. Η άυλη συνταγή και το άυλο παραπεμπτικό διακινούνται και εκτελούνται αποκλειστικά ηλεκτρονικά στο Σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (<https://www.e-syntagografisi.gr/p-rv/p>) που λειτουργεί και διαχειρίζεται η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε..

2. Ο ασθενής δύναται να συνδέεται στο Σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (<https://www.e-syntagografisi.gr/p-rv/p>) είτε με τους κωδικούς πρόσβασης στο Σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, εφόσον διαθέτει («Είσοδος με ΠΦΥ»), είτε με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφορια-

κών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) και να δηλώνει ότι επιθυμεί να λαμβάνει ηλεκτρονικά τις συνταγές φαρμάκων που του συνταγογραφούνται. Στην περίπτωση αυτή, δηλώνει επίσης υποχρεωτικά τον τρόπο με τον οποίο θα λαμβάνει τις ανωτέρω συνταγές, ο οποίος μπορεί να είναι είτε μέσω μηνύματος (sms) στο κινητό του τηλέφωνο, καταχωρώντας τον αριθμό του κινητού του τηλεφώνου στο σύστημα, είτε και μέσω μηνύματος (email) στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, καταχωρώντας στο σύστημα τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου.

3. Στην περίπτωση που ο ασθενής έχει δηλώσει ότι επιθυμεί να λαμβάνει ηλεκτρονικά τις συνταγές φαρμάκων του, μόλις ο ιατρός καταχωρίσει τη συνταγή φαρμάκων του, ο ασθενής ενημερώνεται για την έκδοση της συνταγής με λήψη μηνύματος (sms) στο κινητό του τηλέφωνο, το οποίο περιλαμβάνει τον αριθμό της συνταγής που του συνταγογραφήθηκε (barcode συνταγής) και το χρονικό διάστημα ισχύος της ή και μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του (email) με όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη συνταγή, ήτοι, ενδεικτικά, αριθμό συνταγής, φάρμακο, διάγνωση και χρονικό διάστημα ισχύος. Η ανωτέρω διαδικασία διενεργείται στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης, στο οποίο συνδέονται οι ιατροί με τους μοναδικούς κωδικούς πιστοποίησής τους. Για κάθε ηλεκτρονική συνταγή καταγράφονται τα στοιχεία του ιατρού που την καταχώρισε, καθώς και η ημερομηνία αυτής.

4. Κατά την εκτέλεση της άυλης ηλεκτρονικής συνταγής δεν προσκομίζεται στον φαρμακοποιό το φυσικό έντυπο της συνταγής φαρμάκων του ιατρού. Ο φαρμακοποιός ανακτά την άυλη ηλεκτρονική συνταγή εισάγοντας στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης τον κωδικό της (barcode συνταγής) ή τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) του ασθενή. Στην περίπτωση εκτέλεσης της άυλης συνταγής φαρμάκων με βάση τον αριθμό συνταγής (barcode συνταγής), ο φαρμακοποιός αναζητεί και εκτελεί την άυλη ηλεκτρονική συνταγή φαρμάκων, με βάση τον αριθμό της (barcode συνταγής). Μόλις ο φαρμακοποιός εκτελέσει τη συνταγή, ο πολίτης λαμβάνει ενημερωτικό μήνυμα στο κινητό του τηλέφωνο ή και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει, με τα στοιχεία εκτέλεσης της συνταγής του. Στην περίπτωση εκτέλεσης της άυλης ηλεκτρονικής συνταγής φαρμάκων με βάση τον Α.Μ.Κ.Α. του πολίτη, ο φαρμακοποιός εισάγει στο Σύστημα της Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης τον Α.Μ.Κ.Α. του πολίτη που έχει δηλώσει ότι επιθυμεί άυλη συνταγογράφηση, προκειμένου να αναζητήσει τις ηλεκτρονικές συνταγές του, οι οποίες εκκρεμούν προς εκτέλεση. Το σύστημα αποστέλλει στον πολίτη κωδικό (one-time-password) με μήνυμα στο κινητό τηλέφωνο ή και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει για επιβεβαίωση της παρουσίας του. Ο πολίτης γνωστοποιεί τον κωδικό στον φαρμακοποιό, ο οποίος τον εισάγει στο Σύστημα της Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης και αποκτά πρόσβαση στις προς εκτέλεση συνταγές φαρμάκων του πολίτη. Μόλις ο φαρμακοποιός εκτελέσει τη συνταγή, ο πολίτης λαμβάνει ενημερωτικό μήνυμα στο

κινητό τηλέφωνο ή και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει, με τα στοιχεία εκτέλεσης της συνταγής του.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να παρατείνεται ο χρόνος εφαρμογής του κατά τα ανωτέρω έκτακτου και προσωρινού μέτρου λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου του κορωνοϊού COVID-19.

**Άρθρο τριακοστό έβδομο
Κατεπείγουσες διατάξεις λειτουργίας
Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

1. Στο άρθρο εικοστό τέταρτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

a. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο συμβάσεις δεν υπόκεινται στους χρονικούς περιορισμούς των δώδεκα (12) μηνών που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 206 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινωνικών Υπαλλήλων (v. 3584/2007, Α' 143) και της περ. ιε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του v. 3812/2009 (Α' 234), καθώς και στον χρονικό περιορισμό των τριών (3) μηνών που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).».

β. Στο τέλος της παρ. 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Για το προσωπικό της παρούσας δεν εφαρμόζεται το άρθρο 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55).».

2. a. Ειδικά για το έτος 2020, η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 160 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (v. 3463/2006, Α' 114) παρατείνεται έως τις 31.5.2020.

β. Προϋπολογισμοί ΟΤΑ α' και β' βαθμού, οι οποίοι έχουν ψηφιστεί από τα οικεία συμβούλια και έχουν τη σύμφωνη γνώμη του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας Ο.Τ.Α., η οποία παρασχέθηκε κατά την παρ. 6 του άρθρου 77 και την παρ. 3 του άρθρου 78 του v. 4172/2013 (Α' 167) και για τους οποίους, έως της έναρξη ισχύος της παρούσας, δεν έχει εκδοθεί η ειδική πράξη έγκρισης της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, εκτελούνται αμέσως. Η περ. α' της παρ. 7 του εικοστού τετάρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ισχύει αναλόγως. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων ισχύουν αναλόγως και για τους προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., καθώς και των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

3. Στις συμβάσεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, των παρ. 3, 4 και 6 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, καθώς και σε κάθε άλλη σύμβαση προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών που εκτελείται για κατεπείγοντες λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με την οικεία βεβαίωση της αναθέτουσας αρχής, το όριο πάνω από το οποίο διενεργείται προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθορίζεται στο ποσό των ενιακοσίων χιλιάδων (900.000) ευρώ. Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν από τις 14 Μαρτίου 2020.

4. Με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη ή δημάρχου, κατά περίπτωση, μπορεί να αναστέλλεται για το έτος 2020, η εκτέλεση των προγραμμάτων τουριστικής προβολής του άρθρου 30 του ν. 3498/2006 (Α' 230) των περιφερειών και των Δήμων της χώρας.

5. Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού ανταποδοτικών υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των νομικών τους προσώπων, οι οποίες λήγουν έως τις 30 Ιουνίου 2020, παρατείνονται από τη λήξη τους για τέσσερις (4) μήνες, με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής για τους δήμους και με απόφαση του αρμόδιου οργάνου για τα νομικά πρόσωπα.

6. Αναστέλλεται έως τις 30 Ιουνίου 2020 η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 10 της υπ' αρ. 129/2534/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 108).

7. Από την 1η Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020 αναστέλλεται η καταβολή μισθωμάτων σε Δήμους για την ενοικίαση κυλικείων εντός σχολικών μονάδων και εντός κοιμητηρίων.

8. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιχειρήσεις που διακόπτουν ή περιορίζουν υποχρεωτικά τη λειτουργία τους, λόγω των μέτρων αποτροπής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και δεν κάνουν χρήση παραχωρημένου κοινόχρηστου χώρου, σύμφωνα με το άρθρο 13 του από 24-9/20-10-1958 β.δ. (Α' 171), μπορεί να απαλλάσσονται από τα αναλογούντα τέλη για το χρονικό διάστημα που ισχύουν οι περιορισμοί. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ρυθμίζονται και θέματα συμψηφισμού με μελλοντικές απαιτήσεις τελών, σε περίπτωση που έχουν ήδη καταβληθεί ποσά εντός του διαστήματος απαλλαγής.

9. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιχειρήσεις που διακόπτουν τη λειτουργία τους λόγω των μέτρων αποτροπής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 μπορεί να απαλλάσσονται του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 25/1975 (Α' 74), για το χρονικό διάστημα που ισχύουν οι περιορισμοί. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ρυθμίζονται και θέματα συμψηφισμού με μελλοντικές απαιτήσεις τελών, σε περίπτωση που έχουν ήδη καταβληθεί ποσά εντός του διαστήματος απαλλαγής.

10. Στο άρθρο 24 της από 14.3.2020 Π.Ν.Π. προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής: «10. Μέχρι την 31.5.2020, οι δήμοι και οι περιφέρειες δύνανται να διενεργούν προμήθειες για την παροχή γευμάτων και τροφίμων για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, με απευθείας ανάθεση κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις περ. (α) και (β) της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου».

11. α. Η περ. β' της παρ. 9 του άρθρου 53 του ν. 4314/2014 (Α' 204) αντικαθίσταται ως εξής: «β. τη διαχείριση και την παρακολούθηση Αναπτυξιακών και Ειδικών Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους,».

β. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4509/2017 (Α' 201) αντικαθίσταται ως εξής: «1. Στο πλαίσιο υλοποίησης Προγράμματος Χορήγησης Επενδυτικών

Δανείων από το Υπουργείο Εσωτερικών με σκοπό την προμήθεια αγαθών και την κατασκευή έργων στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικής προστασίας, αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές, αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (Χ.Α.Δ.Α.), αγροτικής οδοποιίας και ανέγερσης ή αποκατάστασης δημοτικών κτιρίων, καθώς και για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας και προστασίας της δημόσιας υγείας και εν γένει δράσεις κοινωνικής συνοχής, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα δύνανται να συνομολογούν επενδυτικά δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.»

Άρθρο τριακοστό όγδοο Ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα

1. Η παρ. 7 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π., όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 9 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Π.Ν.Π., αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και αποκλειστικά στο πλαίσιο λήψης μέτρων πρόληψης και προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού, με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του φορέα είναι δυνατός ο περιορισμός ή η διεύρυνση των ωρών εισόδου κοινού στις δημόσιες υπηρεσίες έως και κατά 50%, για συγκεκριμένο διάστημα που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση, ή και η πλήρης αναστολή εξυπηρέτησης του κοινού με αυτοπρόσωπη παρουσία, με πρόβλεψη δυνατότητας η εξυπηρέτηση του κοινού να γίνεται με κατ' ιδίαν συναντήσεις, κατόπιν πρηγούμενης συνεννόησης. Οι αποφάσεις που εκδίονται κατ' εξουσιοδότηση της παρούσας δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αλλά αναρτώνται στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιούνται υποχρεωτικά στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και στον οικείο Υπουργό.».

2. Η έναρξη ισχύος της παρ. 7 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π., όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Π.Ν.Π., όπως διαμορφώνεται με την παρούσα, ανατρέχει στον χρόνο έναρξης ισχύος της από 11.3.2020 Π.Ν.Π..

3. Σε περίπτωση που υπάλληλος του Δημοσίου, όπως ορίζεται στο πεδίο εφαρμογής της από 11.3.2020 Π.Ν.Π., απαιτείται να τεθεί σε περιορισμό, λόγω των έκτακτων μέτρων για τον κορωνοϊό COVID-19 και κατόπιν οδηγών που του έχουν δοθεί αρμοδιώς από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) ή από άλλο αρμόδιο δημόσιο φορέα, ο οποίος ενημερώνει αμελλητί τον Ε.Ο.Δ.Υ., απουσιάζει δικαιολογημένα από την Υπηρεσία με αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης. Η αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού δεν αφαιρείται από τη δικαιούμενη αναρρωτική άδεια του υπαλλήλου, ούτε απαιτείται ο υπάλληλος να παραπεμφεί στην αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή. Οι υπάλληλοι της παρούσας παραγράφου προσμετρώνται στους υπαλλήλους, οι οποίοι μπορούν να παρέχουν εξ αποστάσεως εργασία με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

4. Στο άρθρο 5 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π. προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής: «8. Οι διευκολύνσεις της παρ. 4, καθώς και κατ' εξαίρεση της παρ. 1 εφόσον εγκρίνονται με βάση τις υπηρεσιακές ανάγκες από το αρμόδιο όργανο χορηγούνται υπό τις ίδιες προϋποθέσεις στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων και στους γονείς των οποίων τα τέκνα ηλικίας έως τεσσάρων (4) ετών δεν φοιτούν σε βρεφονηπιακούς σταθμούς».

5. Πάσης φύσεως προθεσμίες για υποβολή αιτήματος ή διοικητικής προσφυγής ενώπιον της διοίκησης αναστέλλονται από τις 11.3.2020 για δύο (2) μήνες. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να συντέμενεται ή να παρατείνεται, εφόσον παραμένει άμεσος ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2020.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να προβλέπονται η διαδικασία πρόσληψης έκτακτου προσωπικού στις κάθε είδους δομές φιλοξενίας μεταναστών για την κάλυψη έκτακτων αναγκών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με συμβάσεις διάρκειας έως τριών (3) μηνών, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ο ανώτατος αριθμός του προς πρόσληψη προσωπικού και τα αναγκαία κριτήρια.

**Άρθρο τριακοστό ένατο
Προσωρινή αναστολή λειτουργίας Υπηρεσιών
του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους**

1. Προς τον σκοπό της αποφυγής κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 που ενδέχεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, μπορεί να επιβληθεί το μέτρο της προσωρινής, μερικής ή ολικής, αναστολής της λειτουργίας της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), καθώς και του συνόλου ή μέρους των υπηρεσιακών μονάδων του που λειτουργούν στην Αττική, σε υπουργεία, ν.π.δ.δ. και ανεξάρτητες αρχές ή στην περιφέρεια.

2. Κατά το διάστημα της αναστολής της παρ. 1, οι συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων του Ν.Σ.Κ. μπορούν να γίνονται και από απόσταση, με τη χρήση τεχνολογικών μέσων που παρέχουν τα εχέγγυα της μυστικότητας της διαδικασίας.

3. Τα παραπάνω μέτρα επιβάλλονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Δικαιοσύνης μετά από γραπτή ή προφορική εισήγηση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. Στην απόφαση αυτή ορίζονται το χρονικό διάστημα της αναστολής, πρόβλεψη για τα ζητήματα αναστολής ή παρέκτασης κάθε είδους προθεσμιών, κατά το μέρος που αυτά δεν έχουν ήδη ρυθμιστεί με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.18176/2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης (Β' 864), καθώς και λοιπά ζητήματα λειτουργίας των υπηρεσιών του Ν.Σ.Κ. κατά το διάστημα αυτό.

**Άρθρο τεσσαρακοστό
Λειτουργία υγειονομικών επιτροπών**

1. Αποκλειστικά στο πλαίσιο της πρόληψης και προστασίας έναντι του κορωνοϊού COVID 19 και για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του,

η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, οι πάσης φύσεως υγειονομικές επιτροπές προβαίνουν σε κάθε απαραίτητη ενέργεια στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους χωρίς την αυτοπρόσωπη παρουσία του ενδιαφερόμενου πολίτη. Κατ' εξαίρεση ο ενδιαφερόμενος πολίτης καλείται να παραστεί αυτοπρόσωπως στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατή η στοιχειοθέτηση νόμιμης κρίσης. Η ανάγκη πρόσκλησης προς αυτοπρόσωπη παράσταση αιτιολογείται ειδικά.

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 αφορούν και τις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των αρμόδιων υγειονομικών επιτροπών κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας.

**Άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο
Άδεια ειδικού σκοπού εργαζόμενων γονέων
στον ευρύτερο δημόσιο τομέα**

Το εδάφιο που προστέθηκε στο τέλος της περ. η' της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με την παρ. 3 του δεκάτου τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου αντικαθίσταται ως εξής: «Ειδικότερα για τους εργαζόμενους του ευρύτερου δημοσίου τομέα και των επιχειρήσεων του κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), οι τρεις ημέρες άδειας ειδικού σκοπού καλύπτονται από τον εργοδότη».

**Άρθρο τεσσαρακοστό δεύτερο
Κάλυψη αναγκών καθαριότητας
Υπουργείου Δικαιοσύνης**

Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης κατά την έναρξη ισχύος του παρούσας σύμφωνα με το άρθρο όγδοο του ν. 4506/2017 (Α' 191) παρατείνονται για δύο (2) μήνες. Η παράταση των συμβάσεων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές. Η παράταση των συμβάσεων γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

**Άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο
Διαμόρφωση αρχείων μισθοδοσίας φορέων Κεντρικής Διοίκησης, ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. - Πληρωμή μισθοδοσίας, πρόσθετων αμοιβών Κεντρικής Διοίκησης και συντάξεων Δημοσίου**

1. Οι φορείς Κεντρικής Διοίκησης, ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. οφείλουν να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα ανάρτησης αρχείων μισθοδοσίας (μορφής xml) από έναν ή περισσότερους αναπληρωτές εκκαθαριστές πέραν του ενεργού εκκαθαριστή του φορέα τους. Οι αναπληρωτές εκκαθαριστές θα χρησιμοποιούν υποχρεωτικά το όνομα χρήστη (username) και τον κωδικό (password) που έχει χορηγηθεί από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής (Ε.Α.Π.) στον ενεργό εκκαθαριστή του εκάστοτε φορέα. Λαμβάνουν μέριμνα για τη δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης στα συστήματά τους και τη διαρκή ενημέρωσή τους μέσω της ιστοσελίδας της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής (Ε.Α.Π.) για

την όσο το δυνατόν απρόσκοπτη λειτουργία της διαδικασίας μισθοδοσίας.

2. Στις περιπτώσεις που δεν μπορεί να παραχθεί αρχείο μισθοδοσίας για την τρέχουσα περίοδο και τύπο πληρωμής, δίνεται η δυνατότητα στους εκκαθαριστές ή τους αναπληρωτές τους, να αναρτούν ηλεκτρονικό αρχείο μισθοδοσίας του αμέσως προηγούμενου χρονικού διαστήματος, που έχει ήδη πληρωθεί σε αρχείο/α μορφής xml, ακολουθώντας τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) μέσω της ιστοσελίδας της Ε.Α.Π..

3. Στις περιπτώσεις που καμία από τις δυνατότητες των παρ. 1 και 2 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί και τότε μόνον, η πληρωμή της μισθοδοσίας γίνεται βάσει προηγούμενων μισθολογικών καταστάσεων, που έχουν προεπιλεγεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με ευθύνη των εκκαθαριστών, με αυτόματο τρόπο μέσω νέας εφαρμογής που υλοποιεί η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. και είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Π.

4. Οι παρ. 2 και 3 δεν ισχύουν για εκκαθαριστές που εκκαθαρίζουν μόνο χρηματικά εντάλματα και πάσης φύσεως αποδοχές σε βάρος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.). Οι πάσης φύσεως αποδοχές που βαρύνουν το Π.Δ.Ε. ή καταβάλλονται με τακτικά χρηματικά εντάλματα, εφόσον αναρτηθούν, καταβάλλονται στις προβλεπόμενες ημερομηνίες.

5. Μετά από τη λήξη των έκτακτων μέτρων, κάθε διαφοροποίηση του προεπιλεγμένου αρχείου που αναρτάται για πληρωμή σε σχέση με το πραγματικό αρχείο που θα έπρεπε να είχε αναρτηθεί, τακτοποιείται από τον εκάστοτε εκκαθαριστή αποδοχών. Στο χρονικό διάστημα ισχύος της παρούσας, η Ε.Α.Π. δεν πραγματοποιεί αλλαγές εκκαθαριστών.

6. Η πληρωμή μισθοδοσίας και πρόσθετων αμοιβών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και συντάξεων Δημοσίου διενεργείται σύμφωνα με τα ηλεκτρονικά αρχεία, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση των συγκεντρωτικών καταστάσεων μισθοδοσίας και πρωτότυπων χρηματικών ενταλμάτων, πριν από την πληρωμή. Η συμφωνία με τις έντυπες πρωτότυπες καταστάσεις και τα χρηματικά εντάλματα γίνεται σε μεταγενέστερο χρόνο.

Η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεούται να εκτελεί τις εντολές μισθοδοσίας και πρόσθετων αμοιβών που λαμβάνει, με ηλεκτρονική αλληλογραφία.

7. Οι παρ. 1 έως και 6 του παρόντος ισχύουν έως τις 30 Ιουνίου 2020. Η ισχύς τους δύναται να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

ΜΕΡΟΣ Δ:

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο
Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού-COVID-19.

1. Για την αντιμετώπιση του άμεσου κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 συνιστώνται Κινητές Ομά-

δες Υγείας (Κ.Ο.Μ.Υ.) Ειδικού Σκοπού με δυνατότητα δραστηριοποίησης σε όλη την Επικράτεια και αντικείμενο την κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών νοσηλευτικής φροντίδας και λήψης δειγμάτων βιολογικού υλικού προσώπων-πιθανών κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 και την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης νεοπροσλαμβανόμενων επαγγελματιών υγείας σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας και στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.). Η λειτουργία των ομάδων του προηγούμενου εδαφίου συνιστά δράση, η οποία εντάσσεται στην πράξη «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19», η οποία χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014 -2020».

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας ρυθμίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες σύστασης των Κ.Ο.Μ.Υ. Ειδικού Σκοπού, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους, οι επιμέρους περιοχές ευθύνης στην Επικράτεια, οι λεπτομέρεις δράσης τους, η λειτουργική τους ένταξη, η διασύνδεσή τους με άλλες μονάδες και οργανικές δομές αναφοράς, τα επιμέρους προσόντα του στελεχιακού δυναμικού, η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι ειδικότητες απασχόλησης, το χρονικό διάστημα της σύμβασης εργασίας, το ύψος των αμοιβών προσωπικού, οι δαπάνες υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων, καθώς και οι λεπτομέρειες υλοποίησης της πράξης. Οι Κ.Ο.Μ.Υ. Ειδικού Σκοπού συγκροτούνται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) ως φορέα υλοποίησης της πράξης του δευτέρου εδαφίου.

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) ως φορέας υλοποίησης της ανωτέρω Πράξης δύναται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί προσλήψεων και δημοσίων συμβάσεων, να συνάπτει συμβάσεις: α) πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για τη στελέχωση κινητών μονάδων για τη λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19, β) μίσθωσης οχημάτων για τις μετακινήσεις των κινητών συνεργείων και προμήθειας καυσίμων για τη χρήση των οχημάτων, γ) προμήθειας ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης συμβάντων, δ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης σε νεοπροσλαμβανόμενους επαγγελματίες υγείας σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας, Ε.Κ.Α.Β. και Κ.Ο.Μ.Υ. Ειδικού Σκοπού, ε) ενίσχυσης του τηλεφωνικού κέντρου του Ε.Ο.Δ.Υ. για τη διαχείριση των κλήσεων για λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από ύποπτα κρουσμάτα κορωνοϊού COVID-19 σε εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό, στ) αγοράς θήκης (KIT) λήψης δειγμάτων και ζ) παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για τη στελέχωση και αξιολόγηση. Η πρόσκληση για τη σύναψη των ανωτέρω συμβάσεων αναρτάται μέσω της ιστοσελίδας του Ε.Ο.Δ.Υ. για χρονικό διάστημα τρι-

ών (3) ημερών. Οι συμβάσεις ως προς τις απαραίτητες προμήθειες ειδών και υπηρεσιών συνάπτονται με σκοπό την αγορά ικανών ποσοτήτων με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής μεταξύ των άμεσα διαθέσιμων υπηρεσιών. Το σύνολο της αναγκαίας δαπάνης για την υλοποίηση των ανωτέρω βαρύνει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΜΔΤ 2014-2020 (Πράξη: Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19), η οποία θα χρηματοδοτηθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014 – 2020».

Άρθρο τεσσαρακοστό πέμπτο

Διάθεση εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας και κλινών αυξημένης φροντίδας του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού «Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.»

1. Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς κορωνοϊού COVID-19, δύναται να παραχωρούνται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υγείας, άνευ αντιτίμου, στο Δημόσιο για κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας οι εγκαταστάσεις, θάλαμοι, κλίνες νοσηλείας και κλίνες αυξημένης φροντίδας του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού «Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.» για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, εφόσον αυτές δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με διαφορετικό τρόπο. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι συγκεκριμένες ανάγκες δημόσιας υγείας, οι δεσμευόμενες ποσότητες υλικών και εγκαταστάσεων, ο χρόνος δέσμευσης των αναγκαστικά διατιθέμενων προς χρήση για τη δημόσια υγεία υλικών ή και εγκαταστάσεων, ο διοικητικός φορέας εποπτείας ιατρικών και λοιπών υπηρεσιών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

2.a. Το πρώτο εδάφιο της παρ. I του άρθρου 5 του ν. 1137/1946 (Α' 113) αντικαθίσταται ως εξής: «Διευθυντής του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) διορίζεται, επί θητεία μέχρι τριών (3) ετών, ανώτατος εν ενεργείᾳ ή εν αποστρατεία Αξιωματικός οποιουδήποτε Όπλου ή Σώματος του Στρατού Ξηράς με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του.»

β. Η παρ. I του άρθρου 6 του ν. 1137/1946 αντικαθίσταται ως εξής: «Υποδιευθυντής του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. ορίζεται, επί θητεία μέχρι τριών (3) ετών, ανώτατος ή ανώτερος εν ενεργείᾳ ή εν αποστρατεία Αξιωματικός οποιουδήποτε Όπλου ή Σώματος του Στρατού Ξηράς με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και έγκριση του διοικητικού συμβουλίου του.»

Άρθρο τεσσαρακοστό έκτο

Πρόσληψη ιατρικού προσωπικού
άνευ ειδικότητας

Ιατροί, που έχουν λάβει την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και έχουν υποβάλλει κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας αιτήσεις για ειδίκευση οι οποίες εκκρεμούν σε

περιφέρειες ή περιφερειακές ενότητες, δύνανται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να προσέλθουν άμεσα για ανάληψη καθηκόντων στο νοσοκομείο προτίμησης των αιτήσεων ειδίκευσής τους. Η απασχόληση τους διενεργείται με σχέση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με ανώτατη διάρκεια τετραμήνου ενόψει της ανάγκης αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID 19. Η τοποθέτησή τους γίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του νοσοκομείου σε κενή θέση ειδικευόμενου, οποιασδήποτε ειδικότητας. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω απασχόλησης οι καταβάλλομενες αποδοχές τους είναι ισόποσες με τις αποδοχές ειδικευόμενων ιατρών. Ο χρόνος απασχόλησης των τοποθετούμενων ιατρών κατά τα ανωτέρω δεν λογίζεται ως χρόνος εκπαίδευσής τους για τη λήψη τίτλου ειδικότητας.

Άρθρο τεσσαρακοστό έβδομο

Παράταση θητείας συλλογικών οργάνων του Υπουργείου Υγείας και των εποπτεύομενων νομικών προσώπων αυτού

1. Θητεία πάσης φύσεως συλλογικών οργάνων και επιτροπών του Υπουργείου Υγείας και των εποπτεύομενων νομικών προσώπων αυτού, η οποία έληξε μετά από την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42) και μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας, παρατείνεται αυτομάτως για δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.

2. Παρατείνεται η θητεία των συλλογικών οργάνων και επιτροπών του Υπουργείου Υγείας και των εποπτεύομενων νομικών προσώπων αυτού, η οποία λήγει κατά τη διάρκεια ισχύος των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, το αργότερο έως τις 17.5.2020.

Άρθρο τεσσαρακοστό όγδοο

Παράταση συμβάσεων εξειδικευόμενων ιατρών – Μετακίνηση επικουρικού προσωπικού

1. Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ιατρών, που εξειδικεύονται στη λοιμωχιολογία, με τα νοσοκομεία όπου υπηρετούν για τη λήψη του τίτλου εξειδίκευσης, παρατείνονται αυτοδικαίως για χρονικό διάστημα έως και τέσσερις (4) μήνες λόγω της ανάγκης αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους καταβάλλονται αποδοχές ίσες με αυτές του ιατρικού επικουρικού προσωπικού. Ο χρόνος απασχόλησης των εξειδικευόμενων ιατρών κατά τα ανωτέρω λογίζεται ως χρόνος εκπαίδευσής τους για τη λήψη της εξειδίκευσης.

2. Ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται έως τις 30.6.2020 να μετακινεί, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων διατάξεων, για χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα, και με δυνατότητα παράτασης έως και τρεις (3) επιπλέον μήνες, επικουρικό ιατρικό, επικουρικό νοσηλευτικό και πάσης φύσεως επικουρικό βοηθητικό προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας από νοσοκομεία ή κέντρα υγείας σε άλλα νοσοκομεία ή κέντρα υγείας για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο τεσσαρακοστό ένατο
Διαδικασία επανέκδοσης συνταγών
στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως το αργότερο έως τις 30.6.2020, μηνιαίες ή επαναλαμβανόμενες συνταγές, που αφορούν σταθερή φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνουν οι χρονίως πάσχοντες κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσας έχει παρέλθει η ισχύς τους, ανανεώνονται για χρονικό διάστημα έως τριών (3) μηνών και εκτελούνται έως τις 30.6.2020, ως εξής: Οι θεράποντες ιατροί δύνανται να επανεκδίδουν τη συνταγή, κατόπιν αιτήματος των ασθενών, διατυπωμένου μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή γραπτού μηνύματος κινητού τηλεφώνου. Για τις εν λόγω συνταγές, δεν απαιτούνται η έκδοση φύλλου της συνταγής από τον θεράποντα ιατρό, καθώς και τα συνοδευτικά έντυπα. Με την επανέκδοση της συνταγής από τον ιατρό, η συνταγή θα είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στα φαρμακεία για υποχρεωτική εκτέλεση μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Σε περιπτώσεις σκευασμάτων που διατίθενται κατόπιν ατομικής παραγγελίας, μετά από την επανέκδοση της οικείας συνταγής, η παραγγελία διενεργείται κατόπιν μνείας από τον θεράποντα ιατρό επί των σχολίων της συνταγής ότι πρόκειται για «επαναλαμβανόμενη θεραπεία», η οποία, έως τις 30.6.2020, επέχει θέση του προβλεπόμενου από την οικεία άδεια κυκλοφορίας ατομικού εντύπου οδηγιών, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

Οι δικαιούχοι περιθαλψης, οι συγγενείς α΄ και β΄ βαθμού αυτών ή τρίτα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, προσέρχονται με τα απαραίτητα δικαιολογητικά ταυτοποίησής, ήτοι ταυτότητα και Α.Φ.Μ., στο φαρμακείο επιλογής τους με τον κωδικό (barcode) της συνταγής. Η παραλαβή των φαρμάκων είναι δυνατό να γίνει και από τρίτα πρόσωπα με τα ανωτέρω δικαιολογητικά ταυτοποίησής και με τη συμπλήρωση απλής υπεύθυνης δήλωσης που συντάσσεται και παραδίδεται στο φαρμακείο. Τα δικαιολογητικά ταυτοποίησής αναγράφονται στο φύλλο εκτέλεσης συνταγής. Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων είναι δυνατή η ταυτόχρονη εκτέλεση στα φαρμακεία του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) τριών συνεχόμενων φύλλων των επαναλαμβανόμενων συνταγών που βρίσκονται σε ισχύ ή πρόκειται να εκδοθούν από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως το αργότερο έως τις 30.6.2020, δύναται να παρατείνεται η ισχύς μηνιαίων ή επαναλαμβανόμενων συνταγών, που αφορούν σταθερή φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνουν οι χρονίως πάσχοντες, οι οποίες είτε έχουν εκδοθεί στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης, αλλά ακόμα δεν έχει παρέλθει η ισχύς τους, είτε πρόκειται να εκδοθούν, μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Άρθρο πεντηκοστό
Διαδικασία συνέχισης αγωγής
για φάρμακα του Σ.Η.Π.

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως το αργότερο έως τις 30.6.2020, για φάρμακα που εγκρίνονται μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π) είναι εφικτή η συνέχιση της αγωγής σε ασθενείς που ήδη λαμβάνουν θεραπεία μέχρι τις 30.6.2020, κατόπιν καταχώρισης σχετικού ηλεκτρονικού αιτήματος του θεράποντα ιατρού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Σ.Η.Π.

Άρθρο πεντηκοστό πρώτο
Διαδικασία αποστολής φαρμάκων
σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς
που βρίσκονται σε περιορισμό

1. Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση της φαρμακευτικής αγωγής ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, καθώς και ασθενών που βρίσκονται σε περιορισμό κατ' εφαρμογή της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, είναι δυνατή η αποστολή φαρμάκων από τα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους ασφαλισμένους, αυθημερόν, μέσω πιστοποιημένης εταιρείας ταχυμεταφοράς. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.

2. Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι διαδικασίες έκτακτης προμήθειας κάθε ενδεδειγμένου εξοπλισμού για την υλοποίηση της παρ. 1, καθώς και παροχής υπηρεσιών, ιδίως ταχυμεταφοράς ή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, μπορούν να διενεργούνται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με απευθείας ανάθεση και μόνο κριτήριο τη χαμηλότερη αξία προσφοράς, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων προμηθειών και συμβάσεων.

Άρθρο πεντηκοστό δεύτερο
Διατάξεις για την πληρωμή και εκκαθάριση
λογαριασμών ιδιωτικών φαρμακείων και
δημόσιων δομών παροχής υπηρεσιών υγείας

1. Έως τις 31.5.2020, οι λογαριασμοί των ιδιωτικών φαρμακείων δύνανται να εκκαθαρίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, (α) με πρόχειρο λογιστικό έλεγχο, (β) σε ποσοστό μέχρι 80% του ποσού του τιμολογίου, (γ) χωρίς την αποστολή λογαριασμού με τα παραστατικά των συνταγών στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με μόνη την ηλεκτρονική υποβολή στην ηλεκτρονική πύλη www.eoryykmes.gr του Τιμολογίου, του Συνοδευτικού Σημειώματος Υποβολής και της Συγκεντρωτικής Κατάστασης Πληρωμής. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου

του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ανωτέρω εδαφίου και δύναται να παρατείνεται το χρονικό διάστημα εκκαθάρισης κατά παρέκκλιση των γενικών και ειδικών διατάξεων, όχι πέραν της 30ης.6.2020.

2. Έως τις 31.5.2020, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, τα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., τα στρατιωτικά νοσοκομεία, τα νοσοκομεία ειδικού καθεστώτος, τα λοιπά ν.π.δ.δ., οι λοιπές δημόσιες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, καθώς και τα ιδιωτικά φαρμακεία, εξαιρούνται της διαδικασίας εκκαθάρισης αποκλειστικά για την παροχή φαρμάκων προς ασφαλισμένους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ανωτέρω εδαφίου και δύναται να παρατείνεται το χρονικό διάστημα εκκαθάρισης κατά παρέκκλιση των γενικών και ειδικών διατάξεων, όχι πέραν της 30ης.6.2020.

Άρθρο πεντηκοστό τρίτο
Διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων
στο πληροφορικό σύστημα υποβολής
δαπανών του ΕΟΠΥΥ e-dapy

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30.6.2020, μηνιαίες ή επαναλαμβανόμενες γνωματεύσεις χρονίων πασχόντων, που αφορούν περιοδικώς χορηγούμενες παροχές της περ. 7 και της παρ. 8 του άρθρου 2 της παρούσας, καθώς και του άρθρου 53 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.), ανανεώνονται μετά από τη λήξη τους με την εξής διαδικασία: Οι θεράποντες ιατροί δύνανται να εκδίδουν ηλεκτρονικά γνωματεύσεις για τις παροχές αυτές, κατόπιν αιτήματος των δικαιούχων που διατυπώνεται μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή γραπτού μηνύματος κινητού τηλεφώνου. Για τις εν λόγω γνωματεύσεις, δεν απαιτούνται η έκδοση και η εκτύπωσή τους σε έντυπη μορφή, καθώς και η θεώρηση από ελεγκτή ιατρό. Ο θεράπων ιατρός αναγράφει ότι η ηλεκτρονική γνωμάτευση εκδίδεται δυνάμει της παρούσας και ενημερώνει τον δικαιούχο για τον κωδικό της γνωμάτευσης (barcode) με κάθε δυνατό τρόπο, όπως τηλεφωνικά, μέσω τηλεμοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι δικαιούχοι μπορούν να βλέπουν τους κωδικούς (barcode) των γνωματεύσεων και στον Φάκελο Υγείας τους. Με την έκδοση της γνωμάτευσης από τον ιατρό, η γνωμάτευση είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στα συμβεβλημένα φαρμακεία και λοιπούς συμβεβλημένους παρόχους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μέσω του αναγραφόμενου κωδικού γνωμάτευσης (barcode), για υποχρεωτική εκτέλεση μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος εκτέλεσης και υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (e-dapy). Μέχρι τις 30.6.2020 δύνανται να εκδίδονται γνωματεύσεις με την ως άνω διαδικασία, οι οποίες εκτελούνται μέχρι την ημερομηνία λήξης, όπως αυτή ορίζεται επί της εκδοθείσας ηλεκτρονικής γνωμάτευσης.

Οι δικαιούχοι περίθαλψης, οι συγγενείς α' και β' βαθμού αυτών ή τρίτα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα προσέρχονται με τα απαραίτητα δικαιολογητικά ταυτοποίησης, ήτοι ταυτότητα και ΑΦΜ, στα συμβεβλημένα φαρμακεία και λοιπούς συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρόχους της επιλογής τους με τον κωδικό (barcode) της γνωμάτευσης. Τα στοιχεία ταυτοποίησης του παραλήπτη αναγράφονται στο φύλο εκτέλεσης γνωμάτευσης ή στο έντυπο παραλαβής κατά την παραλαβή των συνταγογραφημένων ειδών.

Άρθρο πεντηκοστό τέταρτο
Άποροι και ανασφάλιστοι ασθενείς
με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, άποροι και ανασφάλιστοι ασθενείς με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, για τους οποίους απαιτείται θεραπεία υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας με αιμοκάθαρση και που δεν έχουν ενταχθεί σε μόνιμη τακτική θέση σε Μονάδα Τεχνητού Νεφρού (MTN) δημόσιου νοσοκομείου, αναφερόμενοι ως περιφερόμενοι νεφροπαθείς ασθενείς, δύνανται να εντάσσονται σε συμβεβλημένες με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μονάδες αιμοκάθαρσης του ιδιωτικού τομέα, MTN ιδιωτικών κλινικών και Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης (M.X.A.), για τη διενέργεια τακτικών αιμοκαθάρσεων σύμφωνα με το θεραπευτικό πρωτόκολλο. Η ένταξη του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται με απόφαση του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μετά από γνωμοδότηση της Υπηρεσίας Συντονισμού και Ελέγχου (Υ.Σ.Ε.) προγράμματος τελικού σταδίου χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς», με αναλογική κατανομή και με βάση τον τόπο κατοικίας των αιμοκαθαιρόμενων, στις πλησιέστερες συμβεβλημένες MTN και M.X.A. του ιδιωτικού τομέα. Η διαδικασία υποβολής, ελέγχου και αποζημίωσης των δαπανών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Οι δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου καλύπτονται με έκτακτη επιχορήγηση από την έκτακτη χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας σύμφωνα με το άρθρο πέμπτο της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.

Άρθρο πεντηκοστό πέμπτο
Παρέκταση χορήγησης άδειας ειδικού σκοπού

Για τους υπαλλήλους που απασχολούνται, με οποιοδήποτε καθεστώς εργασίας στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ειδικοτήτων ιατρών, φαρμακοποιών, βιοηθών φαρμακοποιών και λοιπών κλάδων που εργάζονται στα φαρμακεία και τις φαρμακαποθήκες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και στην Κεντρική Υπηρεσία, καθώς και σε προϊσταμένους κάθε επιπέδου ευθύνης, εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 5 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.

Άρθρο πεντηκοστό έκτο
Διαδικασία αντιμετώπισης αδυναμίας
διενέργειας της διαδικασίας εκκαθάρισης,
ενταλματοποίησης ή πληρωμής των ιδιωτών
παρόχων

1. Σε περιπτώσεις απρόβλεπτης, λόγω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, αδυναμίας διενέργειας της διαδικασίας εκκαθάρισης, ενταλματοποίησης ή πληρωμής των ιδιωτών παρόχων από τις υπηρεσίες του Οργανισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή τμήμα αυτών, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., δαπάνες του Οργανισμού πληρωτέες από την έναρξη ισχύος της παρούσας έως τις 31.5.2020, αποδίδονται σε ποσοστό έως 80% του αιτούμενου ποσού, χωρίς τελική εκκαθάριση κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, μετά από έλεγχο αποκλειστικώς επί των τιμολογίων που υποβάλλονται στο ηλεκτρονικό σύστημα του Οργανισμού (e-dapy). Στη συνέχεια εκδίδονται συστημικά εντάλματα πληρωμής, τα οποία υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Οργανισμού και τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ανεξαρτήτως ορίου, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Τα ανωτέρω εντάλματα υποβάλλονται συγκεντρωτικά και αποστέλλονται ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος ΔΙΑΣ, στην τράπεζα για εκτέλεση πληρωμής. Τα ποσά αυτά δεν κατάσχονται, δεν συμψηφίζονται και δεν παρακρατούνται από το Δημόσιο ή τρίτους.

2. Το σύνολο της διαδικασίας της παρ. 1 πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος οικονομικής διαχείρισης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Επιπλέον, για την κατά τα ανωτέρω υποβολή δεν απαιτούνται η προσκόμιση φροντολογικών και ασφαλιστικών ενημεροτήτων ή βεβαίωσης οφειλής της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 και της κατ' εξουσιοδότησή του απόφασης, οι οποίες θα υποβληθούν μετά από τη λήξη των μέτρων κατά την τελική εκκαθάριση. Η τελική εκκαθάριση θα πραγματοποιηθεί όχι πέραν της 31ης Ιουλίου 2020. Το ποσοστό του αποδιδόμενου ποσού δύναται να επανακαθορισθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Με όμοια απόφαση δύναται να παραταθεί το χρονικό διάστημα εφαρμογής της εξαιρετικής διαδικασίας της παρούσας και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020.

Άρθρο πεντηκοστό έβδομο
Παράταση προθεσμιών Ε.Κ.Π.Υ.

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας οι προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής και εκκαθάρισης ατομικών αιτημάτων παροχών του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.), καθώς και οι προθεσμίες εκτέλεσης παραπεμπτικών διαγνωστικών εξετάσεων και γνωματεύσεων παροχών Ε.Κ.Π.Υ., παρατείνονται έως τις 30 Ιουνίου 2020.

Άρθρο πεντηκοστό όγδοο
Διαδικασία χρηματικών δωρεών για απευθείας
προμήθεια νοσοκομειακού εξοπλισμού για την
καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού
COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δύναται να διενεργεί χρηματική δωρεά με αποκλειστικό σκοπό την αγορά ειδών ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού πάσης φύσεως, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων προς χρήση ή ανάλωση, από τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, τις Δημόσιες Υγειονομικές Περιφέρειες, τα νοσοκομεία, ιδιωτικά και δημόσια, καθώς και όλες τις δομές δημόσιας υγείας για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

2. Η κατά τα ανωτέρω χρηματική δωρεά εγκρίνεται αμελλητί με δήλωση αποδοχής του Υπουργού Υγείας ως προς το δωριζόμενο ποσό, με ρητή αναφορά στον σκοπό της δωρεάς για αγορά ειδών εκ του ανωτέρω εξοπλισμού. Με την εγκριτική δήλωση του Υπουργού Υγείας ορίζεται το νομικό πρόσωπο αρμοδιότητας ή εποπτείας του Υπουργείου Υγείας προς το οποίο θα εισφερθεί το ποσό της δωρεάς προκειμένου να διενεργήσει την προμήθεια του εξοπλισμού. Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Υγείας στα οποία δύναται να εισφερθεί το δωριζόμενο χρηματικό ποσό από τον δωρητή, περιλαμβάνονται ρητά όλα τα νπδ και νπδ, του Υπουργείου Υγείας, ο ΕΟΔΥ, οι Δ.Υ.Π.Ε και η ΙΦΕΤ ΑΕ, τα οποία δύνανται να διενεργήσουν τη προμήθεια των ειδών της παρ. 1 κατά τις διατάξεις της από 25.2.2020 ΠΝΠ και της υφιστάμενης νομοθεσίας για την καταπολέμηση της διάδοσης του κορωνοϊού. Κάθε νομικό πρόσωπο, αποδέκτης της δωρεάς, αρμοδιότητας ή εποπτείας του Υπουργείου Υγείας κατά τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, οφείλει να παρέχει άμεσα κάθε αναγκαία σύμπραξη δια των οργάνων διοίκησής του για την είσπραξη του ποσού της δωρεάς, την υλοποίηση της προμήθειας προϊόντων της παρ. 1, και να παρέχει αναλυτική ενημέρωση και λογοδοσία προς τον Υπουργό Υγείας για την υλοποίηση των σχετικών προμηθειών.

3. Μετά την υλοποίηση της προμήθειας τα προμηθευόντα είδη διατίθενται από το νομικό πρόσωπο αποδέκτη της δωρεάς προς τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας, που κατανέμει τα προμηθευόντα είδη σε οποιοδήποτε εκ των εποπτευόμενων νομικών προσώπων του Υπουργείου Υγείας, στις Δημόσιες Υγειονομικές Περιφέρειες και στα νοσοκομεία, ιδιωτικά και δημόσια, όλων των δομών δημόσιας υγείας συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Άρθρο πεντηκοστό ένατο
Ανάθεση υπηρεσιών από τον ΕΟΔΥ
για την εξέταση δειγμάτων
Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος

εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) δύναται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, πέραν της δυνατότητας απευθείας ανάθεσης σύμφωνα με τη διάταξη του δωδέκατου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου σε τρίτους ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας (διαγνωστικά εργαστήρια), να συνάπτει συμβάσεις για την απευθείας ανάθεση παροχής υπηρεσιών υγείας (διαγνωστικών εξετάσεων) με Πανεπιστημιακές Κλινικές, Μονάδες και Εργαστήρια μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι) και Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία της ημεδαπής. Η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών. Οι συμβάσεις συνάπτονται με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής μεταξύ των άμεσα διαθέσιμων υπηρεσιών.

ΜΕΡΟΣ Ε':

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο εξηκοστό

Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου, είναι δυνατή: α) η αναβολή διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, β) η παράταση της ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών, στις περιπτώσεις που έχει ήδη δημοσιευθεί προκήρυξη κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, γ) η αναστολή κάθε προθεσμίας που αφορά δημόσιες συμβάσεις, ανεξάρτητα από το στάδιο ανάθεσης ή εκτέλεσης αυτών και δ) η χορήγηση παράτασης κάθε είδους συμβατικών προθεσμιών, για χρονικό διάστημα που θα καθορίζεται με την οικεία απόφαση.

2. Οι διατάξεις των από 25.2.2020, 11.3.2020 και 14.3.2020 Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου, καθώς και της παρούσας που αναφέρονται σε αναθέτουσες αρχές μπορούν να εφαρμοστούν αναλογικά και από τους αναθέτοντες φορείς, κατά την έννοια του άρθρου 224 του ν. 4412/2016.

Άρθρο εξηκοστό πρώτο

Πρόσθετοι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων σε εργοτάξια

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα

που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, είτε με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Υποδομών και Μεταφορών εφόσον πρόκειται για εργοτάξια δημοσίων έργων, είτε με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εφόσον πρόκειται για εργοτάξια ιδιωτικών έργων, επιβάλλονται πρόσθετοι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων στα εργοτάξια. Με τις κοινές αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου προβλέπονται διοικητικά πρόστιμα σε εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες παραβιάζουν τους πρόσθετους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων, πλέον των λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και η διαδικασία επιβολής τους.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ:

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο εξηκοστό δεύτερο

Κατεπείγουσσες διατάξεις για την ενημέρωση του κοινού για θέματα προστασίας της δημόσιας υγείας και λοιπά ζητήματα κοινωνικού ενδιαφέροντος

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, είναι δυνατή η ανάθεση υπηρεσιών επικοινωνίας και ενημέρωσης των πολιτών, καθώς και κάθε άλλης συναφούς υπηρεσίας που απαιτείται για την έγκαιρη υλοποίησή τους, για ειδικότερα θέματα προστασίας της δημόσιας υγείας και για λοιπά κατεπείγοντα κοινωνικού ενδιαφέροντος που άπτονται κυβερνητικών δράσεων στο πλαίσιο αυτό, κατά παρέκκλιση των κείμενων εθνικών διατάξεων.

2. Με κοινή απόφαση του μέλους της Κυβερνησης ή του Υφυπουργού που ασκεί την αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για το είδος και το περιεχόμενο των ανωτέρω υπηρεσιών.

Άρθρο εξηκοστό τρίτο

Ρυθμίσεις για το Ηλεκτρονικό Μητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου

1. Η προθεσμία υποβολής αίτησης πρώτης καταχώρισης και αίτησης ανανέωσης εγγραφής, καθώς και των σχετικών δικαιολογητικών, στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (Α' 68) παρατείνεται μέχρι τις 30 Απριλίου 2020.

2. Κατά το χρονικό διάστημα από τις 16 Μαρτίου 2020 έως τις 30 Απριλίου 2020 θεωρείται δικαιολογημένη τυχόν διακοπή της έκδοσης των ημερήσιων περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων έως δεκαπέντε (15) ημέρες κατ' ανώτατο όριο και τυχόν διακοπή έως τεσσάρων εκδόσε-

ων των εβδομαδιαίων περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων κατ' ανώτατο όριο. Για το ανωτέρω διάστημα οι υποχρεώσεις των στοιχείων (α) και (β) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (Α' 68) ως προς τα ελάχιστα όρια που περιγράφονται (αριθμός πωλήσεων φύλλων ανά έκδοση και συνολικό εμβαδόν επιφάνειας χαρτού εκτύπωσης) μειώνονται κατά το ήμισυ.

Άρθρο εξηκοστό τέταρτο

Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την Ε.Π.Τ. Α.Ε.

Για την αποφυγή του κινδύνου περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας, και με σκοπό τη διασφάλιση της αδιάλειπτης και απρόσκοπτης λειτουργίας των εγκαταστάσεων και υποδομών, καθώς και της παραγωγής, μετάδοσης και εκπομπής του ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος και διαδικτυακού περιεχομένου του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα «Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Ανώνυμη Εταιρεία», η Ε.Π.Τ. Α.Ε. μπορεί, με απόφαση του Δ.Σ., να συνάπτει συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις μίσθωσης έργου και να αναθέτει την εκτέλεση έργων για την επίτευξη του ως άνω σκοπού, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα οι εργαζόμενοι της Ε.Π.Τ. Α.Ε. μπορεί να απασχοληθούν υπερωριακώς, πέραν των ανωτάτων ορίων που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις,

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο εξηκοστό πέμπτο

Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να καθίσταται δυνατή για το σύνολο των εκπαιδευτικών δομών, ανεξαρτήτως τύπου και βαθμίδας, δημόσιων ή ιδιωτικών, η εξ αποστάσεως διδασκαλία.

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να αποδέχεται κάθε δωρεά κινητών πραγμάτων και υπηρεσιών από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα, για τη διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και για τη γενικότερη εύρυθμη λειτουργία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του συνόλου των εκπαιδευτικών δομών, ανεξαρτήτως τύπου και βαθμίδας, δημόσιων ή ιδιωτικών, καθώς και των λοιπών φορέων και υπηρεσιών, που υπάγονται ή εποπτεύονται από αυτό. Η αποδοχή των ανωτέρω δωρεών διενεργείται αμελλητί από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, αρκεί δε και μόνη η δήλωσή του περί αποδοχής τους ως προς τα δωριζόμενα κινητά πράγματα

και υπηρεσίες προς τον δωρητή τους. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων τα δωριζόμενα κινητά πράγματα και υπηρεσίες μπορούν να κατανέμονται και να διατίθενται, προς χρήση ή ανάλωση, σε κάθε εκπαιδευτική δομή, ανεξαρτήτως τύπου και βαθμίδας, δημόσια ή ιδιωτική, καθώς και στους λοιπούς φορείς και υπηρεσίες που υπάγονται ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, για την επίτευξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, της εξ αποστάσεως παροχής εργασίας των υπαλλήλων και της εξ αποστάσεως εξυπηρέτησης των πολιτών, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να συνάπτει συμβάσεις με απευθείας ανάθεση, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων, α) για την προμήθεια φορητών υπολογιστών, σχετικών ηλεκτρονικών συσκευών και λογισμικών, β) για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, επικοινωνίας και ενημέρωσης με κάθε μέσο των πολιτών, του εκπαιδευτικού προσωπικού και των υπαλλήλων και για την προμήθεια του αναγκαίου υλικού, καθώς και γ) για την παροχή υπηρεσιών για την εγκατάσταση και λειτουργία τους σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις. Η σύμβαση ανατίθεται με μοναδικό κριτήριο τη χαμηλότερη προσφορά.

4. (α) Αποκλειστικά για το έτος 2020, παρατείνεται, έως τις 31.5.2020, η προθεσμία υποβολής αιτήσεων χορήγησης άδειας ιδιωτικού σχολείου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και Κολλεγίου, του στοιχείου 3 της παρ. Θ3 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222).

(β) Αποκλειστικά για το έτος 2020, παρατείνεται, έως τις 31.5.2020, η προθεσμία αναγγελίας επικαιροποίησης άδειας ιδιωτικού σχολείου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και Κολλεγίου, του στοιχείου 14γ της παρ. Θ3 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

5. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) δύνανται να κάνουν χρήση των ταμειακών διαθεσίμων τους έως του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ συνολικά χωρίς να απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, αποκλειστικά για την προμήθεια ειδών της παρ. 4 του άρθρου 12 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και του εικοστού έβδομου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Η δυνατότητα χρήσης των ταμειακών διαθεσίμων του προηγούμενου εδαφίου ισχύει αποκλειστικά για το χρονικό διάστημα της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με την περίπτωση στ' του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου λόγω άμεσου κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Η χρήση των ταμειακών διαθεσίμων πραγματοποιείται με απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι. περί αναμόρφωσης του εγκεκριμένου αναλυτικού προϋπολογισμού, με αύξηση των πιστώσεων ανά Κωδικό Αριθμού Εξόδου (Κ.Α.Ε.) στους οποίους εντάσσονται οι εν λόγω δαπάνες. Η απόφαση της Συγκλήτου κοινοποιείται στη

Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης (Δ.Π.Γ.Κ.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.).

6. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αναδρομικά από τον χρόνο έκδοσης της υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.16838 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών (Β' 783).

ΜΕΡΟΣ Η:
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Άρθρο εξηκοστό έκτο
'Έγκριση καταστατικών και εγγραφή δασικών συνεταιρισμών στα οικεία Μητρώα

Δικαίωμα υποβολής αίτησης, έως τις 10 Απριλίου 2020, κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του π.δ. 126/1986 (Α' 44), όπως ισχύει, έχουν και δασικοί συνεταιρισμοί που:

α. είτε εγκρίθηκε το καταστατικό τους από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4423/2016 (Α' 182), όπως ισχύει, αλλά δεν εγγράφησαν έως τις 31 Μαρτίου 2020 στα Μητρώα που προβλέπονται στην ίδια διάταξη,

β. είτε υπέβαλαν αίτηση έγκρισης καταστατικού στο αρμόδιο δικαστήριο, γεγονός που αποδεικνύεται με την επίδειξη της αίτησης αυτής, αλλά δεν εκδόθηκε η σχετική απόφαση ως την έναρξη ισχύος της παρούσας ρύθμισης,

γ. είτε δεν υπέβαλαν αίτηση έγκρισης καταστατικού στο αρμόδιο δικαστήριο έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, αλλά υπέβαλαν το προσαρμοσμένο στις διατάξεις του ν. 4423/2016 καταστατικό, ως τις 31 Μαρτίου 2020, στην οικεία δασική υπηρεσία, η οποία χορήγησε βεβαίωση περί της προσαρμογής του στις προϋποθέσεις του ν. 4423/2016, υπό την αίρεση της έγκρισής του από το αρμόδιο δικαστήριο.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, η απόφαση παραχώρησης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδεται μέχρι να πληρωθούν οι προϋποθέσεις του άρθρου 47 παρ. 1 του ν. 4423/2016.

ΜΕΡΟΣ Θ:
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΟΥ

Άρθρο εξηκοστό έβδομο
Επαναπατρισμός Έλλήνων πολιτών

Ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη αναλαμβάνει τη διενέργεια του συνόλου των επιχειρησιακών, διοικητικών και οιωνδήποτε άλλων πράξεων και ενεργειών απαιτηθούν, για τον άμεσο και ταχύ επαναπατρισμό, λόγω της διασυνοριακής εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19, των Ελλήνων πολιτών που βρίσκονται στο εξωτερικό και αιτούνται να επιστρέψουν στην Ελλάδα. Η διάταξη της παρούσας ισχύει για τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευσή της.

Άρθρο εξηκοστό όγδοο

Πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19

1. Προς τον σκοπό μείωσης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 μπορεί να επιβάλλεται, πλέον άλλων μέτρων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19, η προσωρινή απαγόρευση εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια υπηκόων τρίτων κρατών. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τους υπηκόους κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Συμφωνίας Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων τους ή των προσώπων με τα οποία αυτοί έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, καθώς και των ανήλικων τέκνων τους.

2. Για επιτακτικούς λόγους αντιμετώπισης σοβαρού κινδύνου δημόσιας υγείας που συνίστανται στη μείωση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, είναι δυνατόν, με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19, να επιβάλλεται, για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, σε όλη την Επικράτεια ή σε ορισμένη μόνο περιοχή, απαγόρευση δημόσιων υπαίθριων συναθροίσεων, στις οποίες συμμετέχει ένας ελάχιστος αριθμός ατόμων. Με την ίδια απόφαση μπορούν να προβλέπονται διοικητικά πρόστιμα σε περίπτωση παραβίασης της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων κυρώσεων που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία.

3. Για επιτακτικούς λόγους αντιμετώπισης σοβαρού κινδύνου δημόσιας υγείας που συνίστανται στη μείωση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, είναι δυνατόν να επιβάλλονται ως μέτρα πρόληψης και για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, περιορισμοί ή απαγόρευση της κυκλοφορίας των πολιτών εν όλω ή εν μέρει στην Επικράτεια. Από τα μέτρα του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται μετακινήσεις των πολιτών για την εξυπηρέτηση ζωτικών, προσωπικών ή επαγγελματικών, αναγκών τους που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν με άλλον τρόπο. Τα μέτρα του πρώτου εδαφίου της παρούσας επιβάλλονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι εξαιρέσεις του δευτέρου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για την εφαρμογή της παρούσας. Παράβαση της παρούσας επισύρει τις κυρώσεις της παρ. 2 του έξηκοστου ένατου άρθρου.

4. Σε περίπτωση προσωρινής απαγόρευσης της λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων κατ' εφαρμογή της περ. ζ' της παρ. 2 και της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Π.Ν.Π., με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού είναι δυνατόν να εξειδικεύονται τα τουριστικά καταλύματα, η λειτουργία των οποίων κατ' εξαίρεση επιτρέπεται και να τίθενται ειδικοί όροι για τη λειτουργία τους αυτή.

5. Προς τον σκοπό της μείωσης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 είναι δυνατόν να τίθενται,

με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Μετανάστευσης και Ασύλου μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19, περιοριστικά μέτρα στη μετακίνηση των προσώπων που διαμένουν σε κάθε είδους δομή φιλοξενίας μεταναστών, όπως επίσης στην είσοδο και έξοδο από τις δομές αυτές και να λαμβάνονται αναγκαία συναφή μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας, τηρουμένης πάντως της αρχής της αναλογικότητας. Οι διατάξεις των παρ. 5 και 6 του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο εξηκοστό ένατο

Μηχανισμοί ελέγχου μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού και διοικητικές κυρώσεις

1. Η περ. α. της παρ. 1 του εικοστού τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου αντικαθίσταται ως εξής:

«1. α) Αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση της εφαρμογής των κατεπειγόντων μέτρων για την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη διαπίστωση των παραβάσεων και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, η Ελληνική Αστυνομία, η Δημοτική Αστυνομία και οι Λιμενικές Αρχές στην περιοχή ευθύνης τους, καθώς και η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) του άρθρου 82 του ν. 4622/2019 (Α' 133).».

2. Στο τέλος του εικοστού τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στα φυσικά πρόσωπα, που παραβιάζουν τα μέτρα της παρ. 1 του παρόντος, χωρίς να θίγονται οι προβλεπόμενες στην παρ. 6 του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42) ποινικές κυρώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στον Ποινικό Κώδικα, επιβάλλεται με αιτιολογημένη πράξη της αρμόδιας αρχής, για κάθε παράβαση, διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.».

ΜΕΡΟΣ Ι: ΆΛΛΕΣ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο εβδομηκοστό

Αξιοποίηση θωρακισμένων στρατιωτικών οχημάτων για τη διασφάλιση της προστασίας των συνόρων

Τα θωρακισμένα στρατιωτικά οχήματα τα οποία βρίσκονται στη νομή και κατοχή δημοσίων αρχών και δεν

έχουν αναζητηθεί έως τη δημοσίευση της παρούσας τίθενται στην υπηρεσία των Ενόπλων Δυνάμεων και της Ελληνικής Αστυνομίας, προς τον σκοπό της κάλυψης έκτακτων και επιτακτικών αναγκών εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος και ειδικότερα της προστασίας των εθνικών και ενωσιακών συνόρων, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ή διατύπωση.

Άρθρο εβδομηκοστό πρώτο

Κατασκευή τεχνητού εμποδίου στο χερσαίο τμήμα της ελληνοτουρκικής μεθορίου στην Περιφερειακή Έβρου

Πάσης φύσεως εργασίες για την κατασκευή και επέκταση τεχνητού εμποδίου (φράχτη) στο χερσαίο τμήμα της ελληνοτουρκικής μεθορίου στην Περιφερειακή Έβρη της Έβρου εκτελούνται χωρίς να απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας ή άδειας εκτέλεσης εργασιών μικρής κλίμακας του ν. 4495/2017 (Α' 167) και εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής του ν. 4014/2011 (Α' 209), του ν. 998/1979 (Α' 289) και του ν. 3028/2002 (Α' 153). Τα σχετικά σχέδια κοινοποιούνται ηλεκτρονικά στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο εβδομηκοστό δεύτερο

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας, η οποία θα κυρωθεί νομοθετικά κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις της.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πρωθυπουργός

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα Μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ, ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ, ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: www.et.gr

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ:

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

webmaster.et@et.gr

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 1 0 0 0 6 8 2 0 0 3 2 0 0 2 4 *